

ENGELLİLER İÇİN VERGİ REHBERİ

2013

Bu rehber sadece pdf formatında hazırlanmıştır.

Ayrıntılı bilgi için
Vergi İletişim Merkezinin (VİMER) 444 0 189 numaralı telefon hattına
başvurabilirsiniz.

www.gib.gov.tr

Bu rehber, yayın tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Güncel mevzuat bilgilerine ücretsiz olarak ulaşmak için Başkanlığımızın internet sayfası aracılığıyla e-posta bilgilendirme hizmetine abone olabilirsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı
Yayın No: 169
Haziran 2013

MÜKELLEF HAKLARI BİLDİRGESİ

Bu bildirme, Türk Gelir İdaresinin mükellef odaklı, kaliteli hizmet sunma anlayışı içerisinde, saygılı ve dürüst olma temel ilkesiyle çalışmaya, vergi ödemenin sadece bir yükümlülük değil vatandaş olma ve sorgulama hakkı olduğu bilinciyle kendisinden hizmet alan herkesi memnun etmeye ve sorunları çözmeye olan bağlılığını onaylar.

Bu nedenle;

- Açık, güvenilir, zamanında ve yeterli bilgi ile hizmet vereceğiz.
- Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde öğrenmek istediğiniz her bilgi için doğru insanlarla temasa geçmeniz konusunda sizleri yönlendireceğiz.
- Vergi konusundaki gelişmeleri sürekli güncellenen internet sayfamızla ve basılı yayınlarla sizlere en kısa zamanda duyuracağız.
- Ücretsiz e-posta sistemimize kaydolmanız durumunda vergisel gelişmeleri kaynağından ve anında öğrenmiş olacaksınız.
- Şahsi ve gizli bilgilerinize saygılıyız. Bu bilgileri Vergi Usul Kanunu'nun öngördüğü haller dışında açıklamayacağız ve kullanmayacağız.
- Vergi ile ilgili yükümlülüklerinizin yerine getirilmesinde sizlere her türlü kolaylığı sağlayacağız.
- Yaptığımız işlemlerde ve gerçekleştirdiğimiz düzenlemelerde vergi kanunlarının adil, hukuksal, tarafsız ve rekabeti koruyucu bir şekilde uygulanmasını esas alacağız.
- Vergi incelemelerinde kanunları doğru, tarafsız ve tutarlı bir şekilde uygulayacağız. İncelemenin her aşamasında sizi bilgilendireceğiz.
- Şikayetlerinizi gerçek kimlik ve iletişim bilgilerinizle iletmeniz halinde, en kısa sürede sonuç ile beraber size döneceğiz.
- Sürekli olarak kendimizi yenileyecek, daha iyi hizmet sunmanın arayışı içinde olacağız.

MİSYONUMUZ

Toplumsal refahın artırılmasına destek sağlamak üzere yeterli geliri
adalet, tarafsızlık, verimlilik ilkeleri çerçevesinde toplamak,
vergi sisteminin basitleştirilmesi ve
uyumun artırılmasına katkıda bulunmak
ve mükellefe kaliteli hizmet sunmaktır.

VİZYONUMUZ

Her türlü ekonomik yapı ve aktiviteyi geliştiren, kavrayan;
güvenilir, etkin, şeffaf, küresel boyutta
öncü ve örnek bir idare olmaktır.

TEMEL DEĞERLERİMİZ

Güvenilirlik

Adalet

Tarafsızlık

Etkinlik (Hız, esneklik ve verimlilik)

Saydamlık

Sorumluluk Bilinci

Çözüm Odaklılık

Yetkinlik

Sürekli Gelişim

Katılımcılık

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM ENGELLİLİK İNDİRİMİ UYGULAMASI

1. Engellilik İndirimi Nedir?	7
2. Kimler Engellilik İndiriminden Yararlanacaktır?	7
3. Engellilik İndirimi Tutarları Ne Kadardır?	7
4. Engellilik İndiriminden Yararlanmak İçin Ne Yapılmalıdır?	8
5. Engelli Sağlık Kurulu Raporuna İtiraz Nasıl Yapılır?	10
6. Başvuru Üzerine Gelir İdaresi Başkanlığı Ne Yapmaktadır?	10
7. Merkez Sağlık Kurulu Nasıl Karar Vermektedir?	11
8. “ Bakmakla Yükümlü Olduğu Kişi” Ne Demektir?	12
9. Başka Amaçlarla Alınmış Raporlar Engellilik İndiriminde de Geçerli midir?	12
10. İşyerini Değiştiren Ücretliler Ne Yapacaklardır?	12
11. Asgari Geçim İndiriminin Hesaplanmasında Dikkate Alınacak Asgari Ücret Tutarı Nedir?	12
12. Engellilik İndiriminden Faydalanan Hizmet Erbabı Asgari Geçim İndiriminden Nasıl Yararlanır?	13
13. Engellilik İndiriminin Uygulamasında Özellik Gösteren Durumlar Nelerdir?	17

İKİNCİ BÖLÜM ENGELLİLERE SAĞLANAN DİĞER VERGİ AVANTAJLARI

A. Gümrük Vergisinde Sağlanan Vergi Avantajları	18
B. Yurt İçinden Alınan Araçlarda Özel Tüketim Vergisinde Sağlanan Vergi Avantajları	23
C. Motorlu Taşıtlar Vergisinde Sağlanan Vergi Avantajları	27
D. Katma Değer Vergisinde Sağlanan Vergi Avantajları	29
E. Emlak Vergisinde Sağlanan Vergi Avantajları	30

EKLER

Ek 1. Dilekçe (Çalışan Kendisi / Bakmakla Yükümlü Olan İçin)	32
Ek 2. Dilekçe (İşyeri Yazısı)	33
Ek 3. Dilekçe (Serbest Meslek Erbabı / Bakmakla Yükümlü Olduğu İçin)	34
Ek 4. Dilekçe (Basit Usul Mükellef İçin)	35
Ek 5. Engelli Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Sağlık Kuruluşları	36
Ek 6. Engelli Sağlık Kurulu Raporları Hakem Hastane Listesi.....	45
Ek 7. Üçüncü Dereceye Kadar Kan Hısımları ve Sıhri (Kayın) Hısımlar	46
Ek 8. ÖTV II Sayılı Liste	47
Ek 9. Tek Meskeni Olan (İntifa Hakkına Sahip Olanlar Dahil) Engellilere Ait İndirimli Bina Vergisi Bildirim Formu	50
Ek 10. Malûl ve Engelliler Adına Kayıt ve Tescilli Taşıtlarda Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnası Bildirim Formu	51

GİRİŞ

Engellilerin hayat standartlarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi anayasal güvence altına alınarak Anayasamızın 61 inci maddesinde, Devletin engellilerin korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alacağı ve bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kuracağı veya kurulmasını sağlayacağı hüküm altına alınmıştır.

Engelli vatandaşların, içinde bulunduğu zor koşulların giderilmesine katkıda bulunmak ve engelliler ile engelli olmayanlar arasındaki rekabet eşitsizliğini gidermek amacıyla vergi hukukunda çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Bunlardan birisi de engelli ücretlilerin Gelir Vergisi matrahlarının hesaplanmasında dikkate alınan engellilik indirimi uygulamasıdır. Gelir Vergisi Kanununda yapılan düzenlemelerle de, engellilik indiriminin kapsamı genişletilmiş, engellilik indiriminden yararlananların içine; hizmet erbabının bakmakla yükümlü olduğu engelli kişiler, engelli serbest meslek erbabı ve serbest meslek erbabının bakmakla yükümlü olduğu engelli kişiler ile basit usulde vergilenen bütün mükellefler de dahil edilmiştir.

Engellilerle ilgili olarak yapılan düzenlemelerden birisi de taşıt alımlarıyla ilgili olarak vergisel açıdan sağlanan bir kısım avantajlardır. Gerek vergi mevzuatında gerekse gümrük mevzuatında yapılan düzenlemeler sonucunda, yurt içinden satın alma veya yurt dışından ithal edilmek suretiyle engelliler tarafından edinilen motorlu taşıtlar için bazı şartlarla vergi avantajları sağlanmıştır. Engellilerle ilgili olarak yapılan bir diğer düzenleme de tek meskeni olan malul ve engellilere Emlak Vergisi Kanununa göre indirimli vergi oranı uygulamasıdır.

Vergi mevzuatında yapılan düzenlemelerle engelleri dolayısıyla birtakım güçlükler çeken engellilerin hem ekonomik yönden desteklenmesi hem de sosyal ve ekonomik hayata katılımlarının ve uyumlarının sağlanması amaçlanmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ENGELLİLİK İNDİRİMİ UYGULAMASI

1. Engellilik İndirimi Nedir?

Gelir Vergisi Kanununa göre, çalışma gücünün asgari % 80'ini kaybetmiş bulunanlar birinci derece engelli, asgari % 60'ını kaybetmiş bulunanlar ikinci derece engelli, asgari % 40'ını kaybetmiş bulunanlar ise üçüncü derece engelli sayılmaktadır.

2. Kimler Engellilik İndiriminden Yararlanacaktır?

Gelir Vergisi Kanununa göre engellilik indirimi uygulamasından;

- Engelli ücretli,
- Bakmakla yükümlü olduğu engelli bulunan ücretli,
- Engelli serbest meslek erbabı,
- Bakmakla yükümlü olduğu engelli bulunan serbest meslek erbabı,
- Basit usulde vergilendirilen engelliler,

yararlanabileceklerdir.

3. Engellilik İndirimi Tutarları Ne Kadardır?

Engelli sayılanların çalışma gücü kayıp oranlarına göre belirlenen dereceler itibariyle tespit edilen aylık engellilik indirimi tutarları 2013 yılı için aşağıdaki gibidir.

1. Derece Engelliler İçin (Çalışma gücünün asgari %80'ini kaybetmiş olanlar)	800 TL
2. Derece Engelliler İçin (Çalışma gücünün asgari %60'ını kaybetmiş olanlar)	400 TL
3. Derece Engelliler İçin (Çalışma gücünün asgari %40'ını kaybetmiş olanlar)	190 TL

Bu tutarlar, engelli ücretlilerde ve bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan ücretlilerde aylık gelir vergisi matrahından indirilir. Engellilik indirimlerine göre 2013 yılı Ocak ayında asgari ücret tutarı üzerinden ücret alan ücretlilerin yararlanacağı Gelir Vergisi avantajları şöyledir.

Engellilik Derecesi	Vergi avantajı
1. Derece Engelliler İçin (Çalışma gücünün asgari %80'ini kaybetmiş olanlar)	120,00 TL
2. Derece Engelliler İçin (Çalışma gücünün asgari %60'ını kaybetmiş olanlar)	60,00 TL
3. Derece Engelliler İçin (Çalışma gücünün asgari %40'ını kaybetmiş olanlar)	28,50 TL
Not: Vergi avantajı hesaplanırken asgari geçim indirimi dikkate alınmamıştır.	

Serbest Meslek faaliyetinde bulunan engelliler ile bakmakla yükümlü olduğu engelli bulunan serbest meslek erbabının ve basit usulde vergilendirilenlerin beyan edilecek yıllık gelirlerinden (yukarıda aylık olarak belirlenen tutarlar yıllık olarak hesaplanarak) indirilir.

4. Engellilik İndiriminden Yararlanmak İçin Ne Yapılmalıdır?

Engellilik indiriminden yararlanmak isteyen engelliler aşağıdaki belgelerle birlikte Vergi Dairesi Başkanlığı olan illerde ilgili Grup Müdürlüğüne, Vergi Dairesi Başkanlığı olmayan illerde ise Defterdarlıklara bağlı Gelir Müdürlüğüne, Bağımsız Vergi Dairesi bulunan ilçelerde Vergi Dairesi Müdürlüğüne, Vergi Dairesi bulunmayan ilçelerde ise Malmüdürlüklerine bir dilekçe ile başvuracaklardır.

a. Engelli Hizmet Erbabı İçin:

- Çalıştığı işyerinden alınacak çalıştığına dair işveren tarafından imzalanıp kaşelenmiş yazı (EK : 2)
- T.C. Kimlik Numarası
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı veya noter tasdikli örneği

- Müracaat formu - Dilekçe (EK:1)

b. Hizmet Erbabının Bakmakla Yükümlü Olduğu Engelli Kişilerin Müracaatlarında;

- Çalıştığı işyerinden alınacak çalıştığına dair işveren tarafından imzalanıp kaşelenmiş yazı (EK:2)
- Müracaat formu - Dilekçe (EK:1)
- Bakmakla yükümlü kişinin T.C. Kimlik Numarası
- Bakmakla yükümlü olduğuna dair belge
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı veya noter tasdikli örneği

c. Engelli Serbest Meslek Erbabı İçin:

- Müracaat formu - Dilekçe (EK: 3)
- Vergi kimlik numarasını gösteren belge (Vergi levhasının fotokopisi)
- T.C. Kimlik Numarası
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı yada noter tasdikli örneği

d. Serbest Meslek Erbabının Bakmakla Yükümlü Olduğu Engelli Kişiler İçin:

- Müracaat formu - Dilekçe (EK: 3)
- Vergi kimlik numarasını gösteren belge (Vergi levhasının fotokopisi)
- Bakmakla yükümlü kişinin ve engelli kişilerin T.C. Kimlik Numarası
- Bakmakla yükümlü olduğuna dair belge
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı yada noter tasdikli örneği

e. Engellilik İndiriminden Yararlanma Hakkına Sahip Basit Usulde Vergilendirilen Engelliler İçin:

- Müracaat formu - Dilekçe (EK: 4)
- Vergi kimlik numarasını gösteren belge (Vergi levhasının fotokopisi)
- T.C. Kimlik Numarası.
- İlgili yönetmeliğe uygun Sağlık Kurulu Raporu olanlar için rapor aslı veya noter tasdikli örneği

5. Engelli Sağlık Kurulu Raporuna İtiraz Nasıl Yapılır?

Engelli sağlık kurulu raporuna; engellinin kendisi, velisi, vasisi veya raporu isteyen kurum tarafından itiraz edilebilir.

İlgililer itiraz dilekçesi ve ilk engelli sağlık kurulu raporunun tasdikli bir örneği ile birlikte, bulunduğu ilin sağlık müdürlüğüne başvurur. İl sağlık müdürlüğüne, engelli sağlık kurulu raporu alacak kişi en yakın farklı bir engelli sağlık kurulu raporu vermeye yetkili hastaneye gönderilir. İtiraz edilen engelli sağlık kurulu raporu ile itiraz üzerine verilen engelli sağlık kurulu raporundaki kararlar aynı yönde ise engelli sağlık kurulu raporu kesinleşir.

Engelli sağlık kurulu raporlarının farklı olması durumunda, kişinin ikamet ettiği yere en yakın bir hakem hastaneye, kişi yeniden muayene edilmesi ve engelli sağlık kurulu raporu tanzim edilmesi amacıyla yine il sağlık müdürlüğü kanalıyla gönderilir. Hakem hastanenin engelli sağlık kurulunca verilen kararı kesindir.

Ayrıca vergi indirimi için Gelir İdaresi Başkanlığına intikal eden rapor sonuçlarına şikayet yolu ile Başkanlığa müracaat edebilirler. Merkez Sağlık Kurulunun ilgili yönetmeliğimizin 10. Maddesine göre ödevlilerin itirazlarını inceleyerek; engellileri yeniden hastaneye sevk, haklarında ek rapor düzenleme ve Hakem hastaneye sevk konularında yetkisi vardır.

Milli Savunma Bakanlığına bağlı asker hastanelerince; Türk Silahlı Kuvvetleri personeline verilecek engelli sağlık kurulu raporlarına itiraz esas ve usulleri Türk Silahlı Kuvvetlerinin ilgili mevzuat hükümlerine tabidir. Türk Silahlı Kuvvetleri personeline verilecek engelli sağlık kurulu raporlarına yapılan itirazlar, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Eğitim Hastanesi ile Gülhane Askeri Tıp Akademisi Haydarpaşa Eğitim Hastanelerince kesin olarak karara bağlanır.

6. Başvuru Üzerine Gelir İdaresi Başkanlığı Ne Yapmaktadır?

Engellilerin çalışma gücü kayıp oranları, Gelir Vergisi Kanununa ve bu Kanun gereğince hazırlanan Yönetmeliğe göre belirlenmektedir. Engelli vatandaşların hastanelerden aldıkları ve ilgili müdürlükler vasıtasıyla Gelir İdaresi Başkanlığına gönderilen raporları Merkez Sağlık Kurulunca “**Engellilik Ölçütü, Sınıflandırması ve Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik**” ve eki cetvellere göre incelenir.

Merkez Sağlık Kurulunca tespit edilen çalışma gücü kayıp oranlarına göre belirlenen engellilik dereceleri Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından engellinin başvurduğu Vergi Dairesi Başkanlığına veya Defterdarlığa bildirilir. Bu birimler tarafından da başvuru sahibine sonuç tebliğ edilir.

7. Merkez Sağlık Kurulu Nasıl Karar Vermektedir?

Merkez Sağlık Kurulu, Maliye Bakanlığı Başhekiminin başkanlığında, Sağlık Bakanlığı'nca görevlendirilecek iki uzman hekim ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca görevlendirilecek bir uzman hekimden ve Gelir İdaresi Başkanlığı'nın bir temsilcisinden oluşur.

Merkez Sağlık Kurulu Gelir İdaresi Başkanlığı nezdinde görev yapmaktadır. Merkez Sağlık Kurulunun görevi engellilik indiriminden yararlanmak amacıyla hastanelerden alınan raporları inceleyip karar vermektir.

Merkez Sağlık Kurulunun çalışma şekli ve vergi indirimi için başvuracakların yapacağı işlemler bir Yönetmelik ile düzenlenmiştir. Merkez Sağlık Kurulu kararını verirken, kendisine ulaşan raporların öncelikle yetkili sağlık kuruluşu tarafından verilip verilmediğine, sonra da usulüne uygun olarak düzenlenip düzenlenmediğine bakar.

Raporlar usulüne uygun ise karar vermek üzere inceler. Kararını verirken rapordaki yer alan laboratuvar bulgularını, klinik muayene bulgularını, engellilik bulgularını ve konulan tanıyı ilgili Yönetmelik ekindeki cetvellere göre inceler. Kurul, rapordaki yer alan bulgular ve tanı ile Yönetmelik eki cetvellerde belirlenen çalışma gücü kayıp oranları arasında çelişki görürse re'sen ve nihai olarak karar vermeye yetkilidir.

Ancak, kurul gerek görmesi halinde bu raporları bir daha incelenmek üzere raporu veren hastaneye iade edebilir veya başvuruda bulunanın başka bir yetkili sağlık kuruluşuna gönderilmesini isteyebilir.

Merkez Sağlık Kurulunca kararların doğru verilebilmesi için, raporda belirtilen ve Yönetmeliğe uygun yazılması gereken laboratuvar, klinik muayene ve engellilik bulguları ile tanının açık ve anlaşılır olması gerekir. Kurul bu bilgileri yetersiz görmesi halinde ilgili hastaneden ek bilgi istemektedir.

Öte yandan, başvuruda bulunan kişiler Merkez Sağlık Kuruluna birden fazla rapor ulaştırırlarsa ve bu raporların bulguları ve tanısı aynı ise Kurul bu raporları değerlendirmeye alarak kararını vermektedir. Ancak bu raporların bulguları ve tanısı farklı ise Kurul ilgiliyi bu raporların birleştirilmesi için hakem hastaneye sevk etmektedir.

Yukarıda açıklanan düzenlemeler ile yetkili sağlık kuruluşlarından alınan rapordaki belirtilen çalışma gücü kayıp oranlarının, rapordaki belirtilen bulgulara ve tanıya göre doğru olup olmadığının üst kurul olarak görev yapan Merkez Sağlık Kurulunca incelenerek Türkiye çapında aynı bulgular ve tanı için verilen çalışma gücü kayıp oranlarının farklı belirlenmemesi ve uygulamanın adaletli olması amaçlanmıştır.

8. Bakmakla Yükümlü Olduğu Kişi Ne Demektir?

Engellilik indirimi uygulamasına ilişkin olarak yayımlanan Tebliğle, bakmakla yükümlü olunan kişi tanımlanmıştır. Bu tabirden engelli kişinin tabi olduğu çalışma mevzuatı veya bağlı bulunduğu sosyal güvenlik kurumunun mevzuatına göre yükümlü sayılan anne, baba, eş ve çocukları anlaşılacaktır. Çocuklarda yaş sınırlamasına gidilmeksizin işlem yapılmaktadır.

9. Başka Amaçlarla Alınmış Raporlar Engellilik İndiriminde de Geçerli midir?

Engellilik indiriminden yararlanmak isteyen vatandaşlar diğer kurumların sevki sonucu aldıkları raporlarla (rapor aslı veya noter onaylı) ve gerekli diğer belgelerle birlikte ilgili Müdürlüklere başvurabileceklerdir.

10. İşyerini Değiştiren Ücretliler Ne Yapacaklardır?

Herhangi bir şekilde iş yeri değiştiren ücretlilerin daha önce işlem tesis ettirdikleri Müdürlüklere yeni iş yerlerinin adreslerini bildirerek buradan yeni iş yerlerine hitaben yazı almaları yeterli olacaktır. Bu engellilerin yeniden rapor almalarına gerek yoktur. Buldukları il sınırları dışına giden ücretliler de aynı şekilde hareket edebileceklerdir.

11. Asgari Geçim İndiriminin Hesaplanmasında Dikkate Alınacak Asgari Ücret Tutarı Nedir?

Asgari geçim indirimi tutarının hesaplanmasında, ücretin elde edildiği takvim yılı başında belirlenen 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarı esas alınmaktadır. 2013 takvim yılı boyunca asgari geçim indirimi tutarının hesaplanmasında dikkate alınacak asgari ücretin aylık brüt tutarı ile yıllık brüt tutarı şöyledir.

2013 takvim yılı başında geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarı (01.01.2013-30.06.2013)	978,60 TL
2013 takvim yılı başında geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı (01.01.2013-30.06.2013)	(978,60X12=) 11.743,20 TL

Asgari geçim indirimi yönünden yapılacak hesaplamalarda bu tutar 12 ay boyunca kullanılacak olup, 2013 yılının ikinci yarısında asgari ücretin farklı uygulanması bu hesaplamaları etkilemeyecektir.

265 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğde yapılan açıklamaya göre, asgari geçim indiriminin yıllık tutarı, her ücretli için takvim yılı başında geçerli olan asgarî ücret üzerinden hesaplanan yıllık vergi tutarını aşamayacak ve yılı içerisinde asgari ücret tutarında meydana gelen değişiklikler, asgari geçim indirimi uygulamasında dikkate alınmayacaktır. Asgari geçim indirimi tutarının, ücretlinin aylık hesaplanan vergisinden fazla olması halinde, fazlası dikkate alınmayacaktır. Dolayısıyla, ücretlinin yararlanacağı aylık asgari geçim indirimi tutarı, aylık asgari ücret tutarı üzerinden hesaplanan aylık vergi tutarını aşamayacaktır.

Örneğin, ücret matrahı ne olursa olsun 2013 takvim yılı başında geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarı 978,60 TL üzerinden sosyal güvenlik priminin mahsubundan sonra kalan tutar üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarı 124,77 TL olduğundan, asgari geçim indirimi tutarı 124,77 TL'yi aşamayacaktır.

12. Engellilik İndiriminden Faydalanan Hizmet Erbabı Asgari Geçim İndiriminden Nasıl Yararlanır?

Engellilik indiriminden yararlanan bir ücretlinin aylık gelir vergisi matrahı hesaplanırken engellilik indirimi mahsup edilecek, Engellilik indiriminin mahsubundan sonra kalan gelir vergisi matrahı üzerinden hesaplanan gelir vergisi tutarından da yıllık asgari geçim indirimi tutarının 1/12'sinin mahsup edilmesi gerekmektedir. Mahsup edilecek tutar, kalan gelir vergisi tutarını aşamayacak ve mahsup edilemeyen asgari geçim indirimi tutarı sonraki dönemlerde de değerlendirilmeyecektir.

- **Birinci derecede engellilik indiriminden yararlanan asgari ücretlinin 2013 yılında yararlanacağı asgari geçim indirimi tutarı**

Örneğin, 2013/Ocak ayında eşi ücretli olarak çalışan ve çocuğu olmayan bir asgari ücretlinin, 1. derecede engellilik indiriminden faydalandığını düşünelim. 2013/Ocak ayı asgari geçim indirimi tutarı şu şekilde hesaplanacaktır.

2013 Yılında asgari ücretin yıllık brüt tutarı (978,60X12=)	11.743,20 TL
Ücretlinin asgari geçim indirimi oranı	%50
Ücretlinin kendisi için %50	
Asgari geçim indirimine esas tutar (11.743,20 X %50=)	5.871,60 TL

Asgari geçim indiriminin yıllık tutarı (5.871,60 X %15=)	880,74 TL
--	-----------

Hesaplanan yıllık tutarın 1/12'si olan (880,74/12=) 73,40 TL, aylık olarak hesaplanan gelir vergisi tutarından aşağıdaki şekilde mahsup edilecektir.

2013 Yılı Ocak ayı brüt ücret (Asgari Ücret)	978,60 TL
2013 Yılı Ocak ayı tevkifat matrahı	831,81 TL
- 1. Derece engellilik indirimi tutarı	800,00 TL
- Engellilik indirimi düşüldükten sonra kalan tevkifat matrahı	31,81 TL
2013 Yılı Ocak ayı ücretinden hesaplanan gelir vergisi	4,77 TL
2013 Yılı Ocak ayı mahsup edilebilecek azami A.G.İ. tutarı	73,40 TL
2013 Yılı Ocak ayında yararlanılabilecek A.G.İ. tutarı	4,77 TL
2013 Yılı Ocak ayı ödenecek gelir vergisi	0,00 TL

Asgari geçim indirimi uygulamasında, mahsup edilecek tutar, hesaplanan gelir vergisi tutarını aşamayacağından yalnızca 4,77 TL'lik kısmı ücretliye ödenecek ve (73,40 - 4,77=) 68,63 TL asgari geçim indirimi farkından yararlanamayacaktır. Bu tutar sonraki dönemlere de devredilmeyecektir.

- **İkinci derecede engellilik indiriminden yararlanan asgari ücretlinin 2013 yılında yararlanacağı asgari geçim indirimi tutarı**

Örneğin, 2013/Ocak ayında eşi ücretli olarak çalışan ve 2 ve 8 yaşlarında iki çocuğu olan bir asgari ücretlinin, 2. derecede engellilik indiriminden faydalandığını düşünelim. Ücretlinin 2013/Ocak ayı asgari geçim indirimi uygulaması şöyle olacaktır. Öncelikle ücretlinin 2013/Ocak ayı asgari geçim indirimi tutarını hesaplayalım.

2013 Yılında asgari ücretin yıllık brüt tutarı (978,60 X 12=)	11.743,20 TL
Ücretlinin asgari geçim indirimi oranı	%65

- Ücretlinin kendisi için %50	
- Ücretlinin çocukları için %15	
Asgari geçim indirimine esas tutar (11.743,20 TL X %65=)	7.633,08 TL
Asgari geçim indiriminin yıllık tutarı (7.633,08 X %15=)	1.144,96 TL

Hesaplanan yıllık asgari geçim indirimi tutarının 1/12'si olan (1.144,96 / 12=) 95,41 TL, aylık olarak hesaplanan gelir vergisi tutarından mahsup edilecektir. Bu ücretlinin Ocak ayı için, asgari geçim indirimi mahsup işlemi aşağıdaki şekilde gerçekleştirilecektir.

2013 Yılı Ocak ayı brüt ücreti (Asgari Ücret)	978,60 TL
2013 Yılı Ocak ayı tevkifat matrahı	831,81 TL
- 2. Derece engellilik indirimi tutarı	400,00 TL
- Engellilik indirimi düşüldükten sonra kalan tevkifat matrahı	431,81 TL
2013 Yılı Ocak ayı ücretinden hesaplanan gelir vergisi	64,77 TL
2013 Yılı Ocak ayı mahsup edilebilecek azami A.G.İ. tutarı	95,41 TL
2013 Yılı Ocak ayında yararlanılabilecek A.G.İ. tutarı	64,77 TL
2013 yılı Ocak ayı ödenecek gelir vergisi	0,00 TL

Asgari geçim indirimi uygulamasında, mahsup edilecek tutar, gelir vergisi tutarını aşamayacağından ücretli yalnızca 64,77 TL.lık tutardan yararlanacak olup, kalan 30,64 TL.lık tutar sonraki dönemlere devredilemeyecektir. 2013/Ocak ayında mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarı (64,77 TL) kadar ücretliye vergi avantajı sağlanmış olacaktır.

- **Üçüncü derecede engellilik indiriminden yararlanan asgari ücretlinin 2013 yılında yararlanacağı asgari geçim indirimi tutarı**

Örneğin, 2013/Ocak ayında eşi ücretli olarak çalışmayan ve 2, 10, 16 yaşlarında üç çocuğu olan bir asgari ücretlinin, 3. derecede engellilik indiriminden faydalandığını düşünelim. Yıllık ve 2013/Ocak ayı asgari geçim indirimi tutarı şu şekilde hesaplanacaktır.

2013 Yılında asgari ücretin yıllık brüt tutarı (978,60 X 12=)	11.743,20 TL
Ücretlinin asgari geçim indirimi oranı	%80
- Ücretlinin kendisi için % 50 - Ücretlinin eşi için % 10 - Ücretlinin çocukları için % 20	
Asgari geçim indirimine esas tutar (11.743,20 X %80=)	9.394,56TL
Asgari geçim indiriminin yıllık tutarı (9.394,56 X %15=)	1.409,18 TL

Hesaplanan yıllık asgari geçim indirimi tutarının 1/12'si olan (1.409,18/12=) 117,43 TL, aylık olarak hesaplanan gelir vergisi tutarından mahsup edilecektir. Bu ücretlinin Ocak ayı için asgari geçim indirimi mahsup işlemi aşağıdaki şekilde gerçekleştirilecektir.

2013 Yılı Ocak ayı brüt ücreti (Asgari ücret)	978,60 TL
2013 Yılı Ocak ayı tevkifat matrahı	831,81 TL
- 3. Derece engellilik indirimi tutarı	190,00 TL
- Engellilik indirimi düşüldükten sonra kalan tevkifat matrahı	641,81 TL
2013 Yılı Ocak ayı ücretinden hesaplanan gelir vergisi	96,27 TL
2013 Yılı Ocak ayı mahsup edilebilecek azami A.G.İ. tutarı	117,43 TL
2013 Yılı Ocak ayında yararlanılabilecek A.G.İ. tutarı	96,27 TL
2013 Yılı Ocak ayı ödenecek gelir vergisi	0,00 TL

Asgari geçim indirimi uygulamasında mahsup edilecek tutar, gelir vergisi tutarını aşamayacağından ücretli yalnızca 96,27 TL'lik tutardan yararlanacak olup, kalan 21,16 TL'lik tutar sonraki dönemlere devredilemeyecektir. 2013/Ocak ayında mahsup edilen asgari geçim indirimi tutarı (96,27 TL) kadar ücretliye vergi avantajı sağlanmış olacaktır.

Engellilik indiriminden yararlanan bir ücretlinin, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan indirim nedeniyle gelir vergisi matrahının kalmaması durumunda gelir vergisi tevkifatı yapılamayacağı için asgari geçim indirimi uygulamasından yararlanması da mümkün değildir.

13. Engellilik İndiriminin Uygulanmasında Özellik Gösteren Durumlar Nelerdir?

- Asgari geçim indirimi mükellefin 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları için uygulanması gerekir. Bu yaş hadlerini aşmış olan ve mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan bakıma muhtaç ve engellilik indiriminden faydalanan engelli çocuklar için asgari geçim indiriminden yararlanılması mümkün değildir.
- Ücretlinin çalıştığı bakanlık ve bu bakanlığa bağlı olarak kurulan döner sermayeden aldığı ek ödemeler ile maaş ödemelerinin tek işverenden alınan ücret olarak değerlendirilmesi ve bakmakla yükümlü olduğu çocuğunun rahatsızlığı nedeniyle faydalanması gereken engellilik indiriminin ek ödemeler ile maaş ödemelerine ilişkin ücretler toplamına uygulanması gerekmektedir.
- Ücretlilere yapılan ilave ödeme ve ikramiye ödemeleri de Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesi hükmü gereğince ücret olarak değerlendirileceğinden söz konusu ücret ödemelerinin de hizmet erbabının asıl ücretine dahil edilerek engellilik derecesine uygun engellilik indirimi tutarlarının indirim konusu yapılması gerekmektedir.
- Ücret geliri elde edenlerin bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunması halinde, bu kişiler dolayısıyla engellilik indiriminden faydalanması mümkün bulunmaktadır.
- Şirket ortağı ve yönetim kurulu üyesi olan bir kimsenin şirketten yapılan huzur hakkı ödemeleri ücret niteliğinde olduğundan bu ödemelere engellilik indirimi uygulanacağı tabiidir. Ancak, kurumların idare meclisi başkan ve üyelerine verilen kar payları, menkul sermaye iradı olarak değerlendirileceğinden, sermaye payı oranında dağıtılan kar payına engellilik indiriminin uygulanması mümkün değildir.
- Gerçek usulde ticari faaliyette bulunanların engellilik indiriminden faydalanması mümkün bulunmamaktadır
- Basit usule tabi mükelleflerin gelir vergisi matrahlarının tespitinde, engellilik derecelerine göre belirlenen tutarlar gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden (yıllık olarak) indirim konusu yapmaları mümkündür.
- Emekli olarak işten ayrıldıktan sonra işyerinde tekrar çalışmaya başlayanlara yapılan ve gelir vergisi tevkifatına tabi olan ücretlere engellilik indirimi uygulanması mümkün bulunmaktadır.
- Aylık dönemler itibariyle yapılan ücret ödemelerinin vergilendirilmesi sırasında, engellilik indiriminin aylık ücret matrahını aşan kısmı için herhangi bir vergi iadesi yapılması mümkün değildir.
- Bankaların idari kararı sonucu, tek taraflı iradesi doğrultusunda banka emeklilerine yılda bir defa karşılıksız olarak yapılan kuruluş ikramiyesinin, Gelir Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde yer alan gelirin unsurları kapsamında değerlendirilmediğinden bu ödeme nedeniyle engellilik indiriminden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

ENGELLİLERE SAĞLANAN DİĞER VERGİ AVANTAJLARI

A. GÜMRÜK VERGİSİNDE SAĞLANAN VERGİ AVANTAJLARI

Gümrük Vergisi Kanunu (Madde 167/12)'de malul ve engellilerin kullanımına mahsus eşyanın gümrük vergilerinden muaf olduğu belirtilmiştir.

1. Gümrük Vergisinden İstisna Edilen Eşya

- a. Görme engelliler hariç olmak üzere, malul ve engellilerin hayatlarını idame ettirmesi için kişisel kullanımlarına mahsus özel surette imal edilmiş olup, engelli kişilerin bizzat kendileri tarafından, veya engelli kişilere yardım sağlanması amacıyla yönelik olarak vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile resmi kurumlara karşılıksız gönderilen ve ücretsiz dağıtılmak üzere belirtilen dernek, vakıf ve resmi kurumlar tarafından serbest dolaşıma sokulan motorlu veya motorsuz koltuk, bisiklet ve diğer eşyaya,
- b. Vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler ile Sağlık Bakanlığınca yetki verilenler tarafından ithal edilen, malul ve engelli kişileri toplu olarak taşımaya yönelik, malul ve engelli kişinin araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunan motorlu kara nakil vasıtalarına,
- c. Gümrük idaresine sunulduğu tarih itibarıyla, kayıt ve model yılı dahil, üç yıldan eski olmamak kaydıyla;
  - o Münhasıran engelli kişi tarafından kullanılmak üzere özel surette imal edilmiş hareket ettirici tertibatı bulunan (3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren sol bacak engeli olan gazilerde özel tertibat aranmaz) ve bu kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulan, motosiklet ve motor silindir hacmi 1600 cc.'ye kadar olan otomobiller ile,
  - o El ve ayak fonksiyonlarını tamamen yitirmiş olmaları nedeniyle bizzat engelli kişi tarafından kullanılamayan, kişinin araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunan, engelli kişinin üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya kişi ile iş akdine bağlı olarak istihdam edilen sürücü tarafından kullanılacak vasıtalarından motor silindir hacmi 2500 cc.ye kadar olan alan minibüslere ve portatif koltuklar hariç olmak üzere, sürücüsü dahil altı ila dokuz oturma yeri olan, malul ve engelli kişinin rahatça taşınabilmesine imkan verecek tavan yüksekliğine sahip olan motorlu kara nakil vasıtalarına,

Gümrük vergilerinden muafiyet tanınır.

Bahsi geçen eşyaya mahsus olan ve eşya ile birlikte getirilen parça, yedek parça ve aksesuarlar veya bu eşyanın bakım, kontrol, ayarlama ya da tamiri için gerekli olan aletler de bu muafiyet kapsamındadır.

Söz konusu parça, yedek parça ve aksesuarlar ile sair aletlerin, eşyanın ithalinden sonra yurda getirilmesi halinde de muafiyetin uygulanabilmesi için bunların muafiyetten yararlanarak ithal edilen eşya ile ilgili olduklarının gümrük idaresine kanıtlanması gerekmektedir.

2. Özel Tertibatlı Engelli Aracını İthal Edecek Kişiler

Özel tertibatlı engelli aracını ithal edecekler el ve ayaklarında ortopedik engeli bulunan kişilerdir. 1 Sıra No'lu Gümrük Muafiyeti Tebliği'nin 26 ncı maddesine göre "ortopedik engel" ibaresi, *doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle, iskelet, kas ve sinir sistemindeki bozukluklar sonucu bedensel yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle alt ve üst ekstremité engelliliklerini* ifade eder. Ortopedik engeli bulunmayan kişilerin gümrük vergisinden muaf olarak özel tertibatlı araç ithal etmeleri mümkün bulunmamaktadır.

Bu kişiler;

- Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik ise ikametini Türkiye Gümrük Bölgesine kesin olarak nakletmesi halinde, (bu şart sadece bizzat engelli kişi tarafından kullanılmayan araç, binek otomobil ve motosiklet için geçerlidir. Motorlu ve motorsuz koltuklar ile bisikletler zati eşya kapsamında kesin dönüş şartı aranmaksızın engelli kişi tarafından muaf olarak ithal edebilir.)
- Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik ise; Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki gerçek ve tüzel kişiler (dernek, vakıf vb.) tarafından kendisine bağış yoluyla gönderilen veya bedel karşılığı alınan özel tertibatlı engelli aracını ithalat vergilerinden muaf olarak ithal edebilir.

3. İthal Edilen Özel Tertibatlı Araçlarda Aranılan Şartlar

Gümrük Vergisi ödenmeksizin ithal edilen Özel Tertibatlı Engelli Araçlarında aşağıdaki şartlar aranacaktır:

- Binek otomobil ise; binek otomobilin engelli kişi tarafından kullanılmak üzere özel surette imal edilmiş hareket ettirici tertibatı bulunmalı ve silindir hacmi 1600 (dahil) cc' ye kadar olmalıdır. Arazi Taşıtları bu istisnanın dışında tutulmuştur.
- Bizzat engelli kişi tarafından kullanılmayan araç ise; bu aracın el ve ayak fonksiyonlarını tamamen yitirmiş engelli kişinin araca binip inmesiyle, taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunmalı ve engelli kişinin üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya engelli kişi tarafından iş akdine bağlı olarak istihdam edilen bir sürücü tarafından kullanılmalı ve aracın silindir hacmi 2500 (dahil) cc'ye kadar olmalıdır. Arazi taşıtları ve binek otomobiller bu istisnanın dışında tutulmuştur.

- Motosiklet ise; engelli kişiler tarafından kullanılmak üzere özel surette imal edilmiş olması halinde gümrük vergileri ödenmeyecektir.

Sadece otomatik vitesli olan ve özel surette yapılmış hareket ettirici tertibatı bulunmayan bizzat engelli kişi tarafından kullanılmayan araç ile engelli kişinin araca binip inmesiyle taşınmasını kolaylaştırıcı tertibatı bulunmayan aracın ithali mümkün değildir. Ancak, Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren sol bacak engeli olan gazilerde özel tertibat aranmaz. Bu kapsamdaki kişilerin özel tertibatı bulunmayan (örneğin otomatik vitesli) araçları da ithal edebilmesi mümkündür.

Özel olarak engelli kişilerin kullanımına mahsus olan yukarıda belirtilen eşya ile birlikte getirilen parça, yedek parça ve aksesuarlar veya bu eşyanın bakım, kontrol, ayarlama ya da tamiri için gerekli olan aletler de muafiyet kapsamındadır. Söz konusu parça, yedek parça ve aksesuarlar ile sair aletlerin eşyanın ithalinden sonra getirilmesi halinde muafiyetin uygulanması için bunların ithal edilen eşyayla ilgili olduklarının gümrük idaresine kanıtlanması gerekmektedir.

4. Özel Tertibatlı Araç İthalinde Aranılan Belgeler

- a. “Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik”e uygun Sağlık Kurulu Raporunun aslı, (Yönetmelik kapsamında “Engellilere Sağlık Kurulu Raporu Vermeye Yetkili Sağlık Kuruluşları” Ek Tablo-1’de bulunmaktadır. (bu raporda; ilgilinin engelliliği ile bunun derecesinin ve haline göre kullanabileceği taşıt özelliğinin belirtilmesi gerekir. Şayet ilgili, yurt dışında iken resmi bir hastaneden aldığı ve dış temsilciliklerimize onaylattığı bir rapor ibraz ederse bu raporun 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun “Sürücü Adaylarında Aranacak Şartlar”ı içeren 41 inci maddesine uygunluğunun da ayrıca belgelenmesi gerekir.)
- b. Aracı kendisi kullanacak engelli kişi için, Trafik dairesince düzenlenen ve ilgili şahsın engellilik durumu itibariyle, taşıt kullanabileceğini gösteren (H) sınıfı sürücü belgesi,
- c. Yurt dışında ikamet eden engelliler için; Yurda kesin döndüğünü gösteren Konsoloslukça onaylı belge ile yurda kesin dönüşünden önce satın alınan taşıtın mülkiyetinin kendisine ait olduğunu gösterir mülkiyet belgesi ile yurtdışı giriş-çıkış kayıtlarını gösterir pasaport vb. doküman,
- d. Türkiye’de ikamet eden engelli kişiye bağış yapılması halinde; taşıtın bağışlayana ait olduğunu gösterir mülkiyet belgesi ile noter veya Konsoloslukça düzenlenmiş bağış belgesinin aslı,
- e. Taşıtın bir bedel karşılığı;
  - Tüzel kişiden alınması halinde, ithal edilmek istenilen taşıtın cins, marka ve özellikleri ile fiyatını gösteren proforma fatura ve ithal sırasında fatura aslı,
  - Gerçek kişiden alınması halinde, taraflar arasında düzenlenen satış sözleşmesi.
- f. Nüfus cüzdan örneği ve vukuatlı nüfus kayıt örneği,
- g. Taahhütname;

- o İthal olunacak motosiklet veya binek otomobilinin engelli kişinin kendisi tarafından kullanılacağına başkasının kullanımına veya istifadesine izin vermeyeceğine,
- o İthal olunacak bizzat engelli kişi tarafından kullanılmayan aracın el ve ayak fonksiyonlarını tamamen yitirmiş kişinin üçüncü dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarından bir sürücü veya engelli kişi tarafından iş sözleşmesine bağlı olarak istihdam edilen bir sürücü tarafından kullanılacağına, başkasının kullanımına veya istifadesine izin vermeyeceğine,
- o Ankara Gar Gümrük Müdürlüğünün izni olmadan anılan taşıtların başkasına devredilmeyeceğine ve satılmayacağına, kiralanmayacağına, ödünç verilmeyeceğine, ithal olunan taşıt üzerindeki özel tertibata da hiç bir değişiklik yapılmayacağına, ikametgah adresinde bir değişiklik olması halinde bu değişikliği Ankara Gar Gümrük Müdürlüğüne bildireceğine dair taahhütname, (taahhütname örnekleri ilgili Gümrük Müdürlüğünde doldurulup imzalanabilir.)

h. Özel tertibata ilişkin fatura.

5. Özel Tertibatlı Araç İthalinde Müracaat Edilecek Yer

Özel tertibatlı otomobil ile bizzat engelli kişi tarafından kullanılmayan araç için, araç Türkiye'ye getirilmeden önce engelli kişiler veya bunlar hesabına bu kişinin vekil tayin ettiği ve Türkiye Gümrük bölgesinde yerleşik kişiler tarafından Ankara Gar Gümrük Müdürlüğüne, aşağıda belirtilen belgelerin biri asıl olmak üzere iki nüshası ile birlikte müracaat edilir.

- Engellilik durumunu gösteren sağlık kurulu raporu vermeye yetkili sağlık kurumlarından alınmış heyet raporunun aslı (ve bir örneği),
- Bizzat engelli kişi tarafından kullanılacak araç için H sınıfı sürücü belgesi (aslı ve bir örneği),
- Nüfus cüzdanı örneği,
- Adına ithalat yapılacak engelli kişinin hukuki tasarruf ehliyetinin bulunmaması halinde vasilik belgesi.

(* Bir önceki alt başlıkta sayılan diğer belgeler, Ankara Gar Gümrüğünden olumlu komisyon/heyet raporu alınması halinde ve ithalat işlemlerinin gerçekleştirilmesi sırasında aranacaktır.

6. Özel Tertibatlı Araçların İthalat İşlemi

Özel tertibatlı otomobil ithalatı talebi ve otomobilde bulunması gereken özel tertibat, Ankara Gar Gümrük Müdürlüğünde oluşturulan heyet tarafından karara bağlanır. Heyetin toplandığı her ayın ilk Salı günü ilgili engelli kişiler de anılan gümrükte hazır bulunur.

Binek otomobili veya bizzat engelli kişi tarafından kullanılmayan aracın ithaline ilişkin olumlu kararların Komisyon tarafından oybirliği ile verilmesi gerekir.

Komisyon kararı olumlu ise, otomobil veya minibüs için Ankara Gar Gümrük Müdürlüğü'nce "**İthal İzin Belgesi**" düzenlenir.

İzin belgesinin geçerlilik süresi 6 (altı) aydır. Taşıt, izin belgesinin geçerlilik süresi içerisinde Ankara Gar Gümrük Müdürlüğü'ne teslim edilir.

Gümrük Müdürü veya yetkili kılacağı Gümrük Müdür Yardımcısı başkanlığında iki muayene memurundan oluşan heyet tarafından aracın söz konusu heyet kararına uygun olup olmadığı araştırılarak uygun bulunması halinde ithaline izin verilir.

Gümrük İdaresince, ithal işlemi tamamlanan binek otomobil ve minibüs için düzenlenecek trafik şahadetnamesine şerh konularak ilgili trafik tescil dairesine gönderilir.

7. İthal Edilen Özel Tertibatlı Araçların Devir ve Satışı

Gümrük vergilerinden muafiyet kapsamında ithal edilen eşya, Gümrük İdaresinin izni olmadan ve Gümrük Vergileri alınmadan engelli olmayanlara ödünç verilemez, kiralanamaz, devredilemez veya satılamaz.

Söz konusu eşya ve malzemeler muafiyetin veriliş amacına uygun kullanılmak ve ilgili Gümrük Müdürlüğünün izni dahilinde muafiyet hakkı tanınmış başka bir kurum veya kuruluşa ödünç verilir, kiralanır, devredilir veya satılırsa Gümrük Vergileri aranmaz.

Engelli kişiler; mülkiyetlerinde Gümrük Vergisi ödemedен ithal edilmiş özel tertibatlı otomobil, minibüs ve motosiklet kayıtlı olduğu sürece ve bunların fiilen ithal edildiği tarihten itibaren 5 (beş) yıl geçmedikçe, bu taşıtları satamaz ve yeniden aynı şekilde muafiyet kapsamında otomobil, minibüs ve motosiklet ithal edemezler.

Fiili ithal tarihinden itibaren 5 yıl geçtikten sonra Gümrük Vergilerinin tahsili koşuluyla; fiili ithal tarihinden itibaren 10 yıl geçtikten sonra ise Gümrük Vergileri ödenmeksizin söz konusu taşıtların muafiyet hakkı bulunmayan kişilere satış veya devri mümkün bulunmaktadır. Ancak trafik tescil şubesinde aracın tescil belgesine konulan şerhin kaldırılması için Ankara Gar Gümrük Müdürlüğü'ne trafik şahadetnamesi ve trafik tescil belgesi ile birlikte müracaat edilmesi gerekmektedir.

Özel olarak dizayn edilmiş aracı devralacak kişinin engellilik durumunun farklı olması halinde, devredilecek taşıtın Ankara Gar Gümrük Müdürlüğü'ne teslim edilmesi ve devralacak kişinin engellilik durumuna uygun olarak aracın anılan Gümrük İdaresinin gözetimi altında yeniden dizayn edilmesi gerekmektedir.

B. YURT İÇİNDEN ALINAN ARAÇLARDA ÖZEL TÜKETİM VERGİSİNDE SAĞLANAN VERGİ AVANTAJLARI

ÖTV Kanununun 7 nci maddesinin 2 numaralı fıkrasına göre Kanuna ekli (II) sayılı listede (Ek:8) yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan;

- a. 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, engellilik derecesi %90 veya daha fazla olan malûl ve engelliler tarafından,
- b. 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,
- c. 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bu bendin (a) ve (b) alt bentlerinde belirtilen malûl ve engelliler tarafından ilk iktisabından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu G.T.İ.P. numaralarında yer alan malları hurdaya çıkaran malûl ve engelliler tarafından,

Beş yılda bir defa olmak üzere ilk olarak satın alınması Özel Tüketim Vergisinden (ÖTV) istisnadır.

İstisna uygulamasının usul ve esasları aşağıdadır.

1. İlk İktisabı ÖTV'den İstisna Taşıt Araçları

Malul ve engellilerin özel tertibat yapılma şartı olsun veya olmasın ÖTV ödemedi iktisap edebilecekleri taşıt araçları şunlardır:

- Motor silindir hacmi 1600 cm³'ü aşmayan binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (steysin vagon, arazi taşıtı ve jeepler dahil),
- Motor silindir hacmi 2800 cm³'ü aşmayan eşya taşımaya mahsus taşıtlar,
- Motosikletler, mopedler ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar,

Buna göre, Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede bulunan taşıt araçlarından motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşmayan binek otomobilleri, motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşmayan açık kasalı kamyonet, pikap veya tek sıra koltuklu kapalı kasalı eşya taşımaya mahsus taşıt araçları ile motosikletlerin “**engel durumuna göre tüm vücut fonksiyon kaybı oranı (engellilik derecesi) %90 veya daha fazla**” olan malul ve engelliler veya bizzat kullanmak amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından, “**beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere**” motorlu araç ticareti yapanlardan satın alınmasında ÖTV tahsil edilmeyecektir.

2. Engel Durumuna Göre Tüm Vücut Fonksiyon Kaybı Oranı (Engellilik Derecesi) %90 Veya Daha Yüksek Olanlarda ÖTV İstisnası

Özel Tüketim Vergisi Kanununa göre, engel derecesi %90'ı aşanların herhangi bir mekanik ilave veya tadilat yapılması şartı olmaksızın iktisap ettikleri taşıt araçlarından ÖTV tahsil edilmeyecektir.

Engel sebebinin önemi bulunmamaktadır. Görme, işitme, konuşma veya ortopedik olabileceği gibi zihinsel engelliler de yasadan yararlanabilmektedir.

Yukarıda sözü edilen araçların engellilik derecesi % 90 veya daha fazla olan malul ve engelliler tarafından ilk iktisabında ÖTV istisnası uygulanması için, bu kişilerin araçları kullanması şartı aranılmamakta ve özel tertibat yaptırılmasına da gerek bulunmamaktadır. İstisna uygulamasında, aracın ilk iktisabını yapacak olan kişinin engellilik derecesinin % 90 veya daha fazla olduğuna dair Engellilere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmeliğe göre yetkili sağlık kuruluşlarından alınacak sağlık kurulu raporu aslı veya noter onaylı örneğinin, araçların ilk iktisabının yapılacağı motorlu araç ticareti yapanlar tarafından söz konusu araca ait 2A numaralı ÖTV beyannamesinin verildiği gün vergi dairesine verilmesi yeterlidir.

ÖTV istisnası uygulanan araçlar için istisnadan yararlanan kişi adına düzenlenecek faturalarda ÖTV gösterilmeyecektir.

3. Kendisi Kullanmak Amacıyla İlk Alımı Yapılan Özel Tertibatlı Araçlarda İstisna

Yukarıda belirtilen şartları taşıyan araçların, engellilik derecesi %90'ın altında olup, kendisi kullanmak amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul ve engelliler tarafından ilk alımı ÖTV'den istisna edilmiştir. Bu istisnadan yararlanan kişilerin istisna uygulanan ilk alımlarına ilişkin olarak mükellefler tarafından verilecek ÖTV beyannamesinde;

- Alıcının maluliyeti veya engelliliği ile özel tertibat yaptırılan araçları kullanabileceğine dair yetkili sağlık kuruluşlarından alınan sağlık kurulu raporunun aslı veya noter onaylı örneğinin,
- Aracın engelliliğe uygun olarak değiştirildiğine dair teknik belgenin aslı veya noter onaylı örneğinin,
- Alıcının “H” sınıfı sürücü belgesinin fotokopisinin,

İbraz edilmesi kaydıyla beyannamede ÖTV hesaplanmayacaktır.

Vergi Dairesince kabul edilen beyanname ve ekleri incelenerek, araçta yapılan özel tertibatın raporda yazılı engelliliğe uygun hareket ettirici bir tadilat olduğu tespit edilecektir.

4. Otomatik Vitesli Araçlarda ÖTV İstisnası

Otomatik vitesli araçlar, sol alt ekstremitede (ayak veya bacakta) engelliliği olanlar bakımından hariç, başka bir tadilat olmaksızın özel tertibatlı araç olarak değerlendirilmemektedir. Buna göre, esas itibariyle, otomatik vitesli araçların gaz veya fren pedalı ya da vites kolunda engelliliğe uygun olarak yaptırılan tadilatlar, hareket ettirici özel tertibat sayılacak ve sağ ayağındaki veya sağ bacağındaki engellilik nedeniyle bu şekilde otomatik vitesli araç kullanabilecek olanlar, bu araçları ilk iktisabında istisnadan yararlanabilecektir.

Öte yandan, sol alt ekstremitede (ayak veya bacakta) engelliliği olanlar için otomatik vitesin hareket ettirici özel tertibat olarak sayılmaktadır. Buna göre, sağlık raporuna göre sadece sol alt ekstremitede engelliliği bulunan malul ve engellilerin "H" sınıfı sürücü belgesi olması halinde, başkaca özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın otomatik vitesli araçları ilk iktisabında bu istisnadan yararlanmaları mümkün bulunmaktadır. Bu durumda, engellilik derecesi % 90'ın altında olup, sadece sol alt ekstremitede engelliliği bulunan malul ve engellilerde, aracın engelliliğe uygun olarak tadil edildiğine dair teknik belge yerine aracın otomatik vitesli olduğuna dair "uygunluk belgesi" nin aslı veya noter onaylı örneği aranmaktadır.

5. İstisnadan Yararlanılarak İlk Alımı Yapılan Araçların Hurdaya Çıkarılması Halinde İstisna Uygulaması

87.03 (motor silindir hacmi 1600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, Kanunda belirtilen malûl ve engelliler tarafından ilk alımından sonra deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale gelmesi nedeniyle hurdaya çıkarılmasında, bu G.T.İ.P. numaralarında yer alan malları hurdaya çıkaran malûl ve engelliler tarafından yeni bir aracın ilk alımı ÖTV'den istisna edilmiştir. Bu şekilde istisnadan yararlanmak isteyen malûl ve engellilerin istisnadan yararlanarak ilk alımını yaptığı araçla ilgili olarak bu aracın deprem, heyelan, sel, yangın veya kaza sonucu kullanılamaz hale geldiğini ispat eden ekspertiz raporu ile "**hurdaya çıkarılmıştır**" damgası vurularak kayıt konulan tescil belgesinin aslı veya noter onaylı örneğini de sunmaları şartıyla, durumlarına göre gerekli işlem yapılarak, ilk alımını yapacakları yeni araçlar için ÖTV istisnası uygulanacaktır.

6. ÖTV İstisnasının Süresi

İstisnadan yararlanarak adlarına bir taşıt aracı tescil edilenlerin, tescil tarihinden itibaren 5 yıl süresince ÖTV ödemediği taşıt aracı satın almaları veya ithal etmeleri mümkün değildir. İstisna uygulanarak iktisap edilen araç için ÖTV ödenmesi durumunda dahi, 5 yıllık süre dolmadığı sürece yeniden istisnadan yararlanarak araç iktisap edilmesi mümkün değildir.

ÖTV Kanununun 15/2 maddesi uyarınca, motorlu taşıtlardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk alımında ÖTV istisnasından yararlananların, bu taşıtı istisnadan yararlanmayan bir kişi veya kuruma devretmesi halinde; bu devir dolayısıyla adına kayıt ve tescil işlemi yapıldan, ilk alımdaki matrah üzerinden, kayıt ve tescil tarihindeki ÖTV oranına göre, bu tarihte hesaplanan ve tahakkuku yapılacak olan ÖTV tahsil edilecektir. İstisnadan yararlananlar tarafından bu istisnadan yararlanılarak edindikleri kayıt ve tescile tabi malları 5 yıldan fazla kullanarak elden çıkarmaları durumunda bu hüküm uygulanmaz.

Buna göre malul ve engellilerce ilk alımında istisna uygulanan motorlu taşıtların, istisnadan yararlanmayan kişi veya kurumlarca malul ve engellilerden alınmasında, alıcılar tarafından (2A) numaralı ÖTV beyannamesi düzenlenerek, bu işlemin yapıldığı yerde tek Vergi Dairesi varsa bu Vergi Dairesine, birden fazla Vergi Dairesi varsa Motorlu Taşıtlar Vergisi ile görevli Vergi Dairesine verilecek ve vergi ödenecektir.

Beyannamede matrah olarak, aracın istisnadan yararlanılarak ilk alındığı tarihteki matrah, oran olarak ise aracın malul veya engelliden alınması tarihinde geçerli olan oran yazılarak vergi hesaplanacaktır.

Ancak, ilk alımında istisna uygulanan söz konusu taşıt araçlarının veraset yoluyla intikallerinde bu hüküm uygulanmayacak ve ÖTV'nin sonradan tahsili yoluna gidilmeyecektir. Bu taşıt araçlarının veraset yoluyla ÖTV uygulanmaksızın varislere intikal etmesi ve murisin istisnadan yararlandığı tarihten itibaren 5 yıllık sürenin bitimine kadar varisler adına kayıt ve tescilli kalmak koşuluyla üçüncü kişilere satışında da ÖTV uygulanmayacaktır.

ÖTV ödenmeden malul veya engelli tarafından yukarıda belirtilen esaslara göre satın alınan aracın 5 yıl içerisinde çalınması halinde, ilk iktisap tarihinden itibaren 5 yıl geçmedikçe yeni bir aracın istisna hükmünden yararlandırılması mümkün bulunmamaktadır.

C. MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİNDE SAĞLANAN VERGİ AVANTAJLARI

Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun istisnalara ilişkin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, engellilik dereceleri % 90 ve daha fazla olan malûl ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtlar ile diğer malûl ve engellilerin, bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtların motorlu taşıtlar vergisinden istisna olduğu belirtilmiştir.

1. Engellilik Dereceleri % 90 ve Daha Fazla Olan Malûl ve Engellilere Ait Taşıtlarda İstisna Uygulaması

Engellilik dereceleri % 90 ve daha fazla olan malûl ve engellilerin bu durumlarını tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınmış olan sağlık kurulu raporu ile ilgili vergi dairelerine belgelendirmeleri halinde, söz konusu malûl ve engellilerin kendi adlarına kayıt ve tescil edilmiş olan taşıtları, motorlu taşıtlar vergisine tabi tutulmayacaktır. Bu istisnadan yararlanmak için, söz konusu malûl ve engellilere ait taşıtın özel tertibatlı veya özel tertibatlı hale getirilmiş olması şartı aranmayacaktır.

2. Diğer Malûl ve Engellilere Ait Taşıtlarda İstisna Uygulaması

Engellilik dereceleri % 90 dan az olan malûl ve engellilerin bu durumlarını; tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınan sağlık kurulu raporu ile belgelendirmeleri ve kendi adlarına kayıt ve tescilli olan taşıtların engellilik haline uygun özel tertibatlı veya özel tertibatlı hale getirilmiş taşıtlar istisna hükmünden yararlanabileceklerdir

3. Özel Tüketim Vergisi İstisnasından Faydalanan Mükellefler İçin İstisna Uygulaması

Malûl ve engelli olmaları nedeniyle taşıtları ilk iktisabı esnasında özel tüketim vergisinden istisna olanların, motorlu taşıtlar vergisi istisnasından faydalanmak için "Malûl ve Engelliler Adına Kayıt ve Tescilli Taşıtlarda Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnası Bildirim Formu" ile motorlu taşıtlar vergisi mükellefiyet kaydı olan vergi dairesine yapacakları müracaatta sağlık kurulu raporu, araçlar için teknik belge ve proje raporunu ibraz etmeleri gerekmektedir. Bu şekilde müracaat eden mükelleflerin, söz konusu formda taşıtının özel tüketim vergisinden istisna olduğunu belirtmeleri gerekmektedir.

4. Özel Tüketim Vergisi İstisnasından Faydalanmayan Mükellefler İçin İstisna Uygulaması

Özel tüketim vergisi istisnasından faydalanmayan ancak; motorlu taşıtlar vergisi istisnasından yararlanacak olan malûl ve engelliler tarafından; Malûl ve Engelliler Adına Kayıt ve Tescilli Taşıtlarda Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnası Bildirim Formu düzenlenerek sağlık kurulu raporu, motorlu araç tescil belgesi, araçlar için teknik belge ve proje raporu asıllarının veya fotokopilerinin ilgili vergi dairesine verilmesi gerekmektedir. İstisnadan yararlanabilmek için ibrazı zorunlu olan

belgelerin fotokopilerinin getirilmesi hâlinde, asıllara uygunluğu kontrol edilerek işlem tesis edilecektir.

5. Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnasından Faydalanmak İçin Süreli Sağlık Kurulu Raporu İbrahim Edenler

Bu kişiler istisnadan raporun geçerlilik süresi içerisinde faydalanırlar. Söz konusu istisna uygulamasının devam edilebilmesi için, malûl ve engellilerin süre bitiminden önce yeni tarihli sağlık kurulu raporunu ilgili vergi dairesine ibraz etmeleri gerekmektedir.

6. Malûl ve Engelliler İstisnası İle İlgili Bildirim

İstisnadan yararlanacak olan malul ve engelliler tarafından; “**Malûl ve Engelliler Adına Kayıt ve Tescilli Taşıtlarda Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnası Bildirim Formu**” (Ek:10) istisnadan yararlanmak için gerekli olan diğer belgeler ile birlikte ilgili Vergi Dairesine verilecektir.

7. Otomatik Vitesli Taşıtlarda İstisna Uygulaması

Anılan Kanun hükümleri ve Tebliğdeki açıklamalar uyarınca, engellilik derecesi % 90 ve daha fazla olan malul ve engellilerin, adlarına kayıt ve tescil ettirecekleri taşıtlarda özel tertibat yapılmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak, engellilik derecesi % 90 dan az olan malul ve engelliler adına kayıt ve tescil edilecek taşıtların, bizzat malul ve engelli kişinin engelliliğine uygun özel tertibatlı hale getirilmesi gerekmektedir.

Engellilik derecesi % 90 dan az olan malul ve engellilerin adlarına kayıt ve tescilli taşıtlarda engelliliklerine uygun bir tertibat bulunmaması halinde bu taşıtlar için motorlu taşıtlar vergisi istisnası uygulanmamaktadır. Buna göre, otomatik vitesli taşıtlar, sağ ayağında veya sağ bacağında engelliliği bulunanların engellilik hallerine uygun özel tertibatlı olması halinde motorlu taşıtlar vergisinden istisna olacaktır.

Ancak, anılan Kanun hükmünün malul ve engellilerin engelliliklerine göre ayırım yapılmasını öngören bir amaç gütmesi söz konusu olmayacağından; sağlık raporunda sadece sol alt ekstremitede (ayak veya bacakta) engelliliği olduğu belirtilen malul ve engellilerin otomatik vitesli taşıtlarının başkaca özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın, malul ve engelli adına kayıt ve tescil edildiği tarihten itibaren motorlu taşıtlar vergisinden istisna olması gerekmektedir.

D. KATMA DEĞER VERGİSİNDE SAĞLANAN VERGİ AVANTAJLARI

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda, gerek engel durumuna göre tüm vücut fonksiyon kaybı oranı (engellilik derecesi) %90 ve daha fazla olan malul ve engellilerin kendi adlarına kayıt ve tescil edilmiş olan taşıtlar için gerekse engel durumuna göre tüm vücut fonksiyon kaybı oranı (engellilik derecesi) %90'dan az olan malul ve engellilerin adlarına kayıt ve tescilli olan ve engellilik haline uygun özel tertibatlı taşıt veya özel tertibatlı hale getirilmiş taşıtlar için, istisnai bir düzenleme bulunmamaktadır.

Ancak engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programları, Katma Değer Vergisinden istisna edilmiştir.

Buna göre; münhasıran engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamlarında kullanmaları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç (örneğin, görme engellilerin kullandıkları baston, yazı makinesi, kabartma klavye, sesli kitap; ortopedik engellilerin kullandıkları ortez-protez gibi cihazlar) ile özel bilgisayar programları istisna kapsamında kabul edilecektir.

E. EMLAK VERGİSİNDE SAĞLANAN VERGİ AVANTAJLARI

Malul ve engellilere vergi açısından sağlanan imkanlardan biri de Emlak Vergisinde uygulanmaya başlanan indirimli vergi oranı uygulamasıdır.

Emlak Vergisi Kanunu'nun değiştirilen 8. maddesine göre; Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olan engelliler (kullanım hakkına sahip olunması hali dahil) emlak vergisi ödemeyeceklerdir.

1. Engelliler Bu Fırsattan Nasıl Yararlanacaklardır?

Engellilerin indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlanabilmeleri için engelli kimlik kartı sahibi mükellefler, engelli kimlik kartlarını belediyede ilgili görevliye ibraz etmek ve 57 Seri No.lu Emlâk Vergisi Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan "Tek Meskeni Olan (İntifa Hakkına Sahip olanlar Dâhil) Engellilere Ait İndirimli Bina Vergisi Formu" (Ek:9) ekine engelli kimlik kartı fotokopisini eklemek suretiyle indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlandırılacaklardır. Bu durumdaki mükelleflerden ayrıca tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınmış sağlık kurulu raporu istenilmeyecektir.

Engelli kimlik kartı sahibi olmayan mükelleflerin ise, sağlık kurulu raporunun aslını veya onaylı örneğini belediye görevlisine ibraz etmek ve 57 Seri No.lu Emlâk Vergisi Kanunu Genel Tebliği ekindeki "Tek Meskeni Olan (İntifa Hakkına Sahip Olanlar Dâhil) Engellilere Ait İndirimli Bina Vergisi Formu" ekine raporun fotokopisini eklemek suretiyle indirimli bina vergisi oranı (sıfır) uygulamasından yararlanmaları mümkün olacaktır.

İndirimli bina vergisi oranı uygulamasından yararlananların ilk başvurudan sonra engelli kimlik kartı veya süreklilik arz eden engelliler için sağlık kurulu raporu fotokopisinin her yıl yeniden verilmesi gerekmeyip, şartların taşınması halinde indirimli bina vergisi oranının uygulamasına devam edilecektir.

2. Meskeninde Bizzat Oturmayan Engelli, İndirimli (Sıfır) Bina Vergisi Oranından Yararlanabilir mi?

İndirimli vergi oranının uygulanması için meskende bizzat oturma şartı aranmamaktadır. Bu nedenle, sahip olduğu tek meskeni kiraya verip, kendisi başka yerde oturan engelli de diğer şartları taşımak kaydıyla emlak vergisi ödemeyecektir.

3. Tek Meskene Hisseli Olarak Sahip Olan Engelli İçin Emlak Vergisi Uygulaması

200 m²'yi geçmeyen tek meskene hisse ile sahip olunması halinde indirimli vergi oranı, meskenin toplam Emlak Vergisinin hisseye düşenine uygulanacaktır.

4. Herhangi Bir Geliri Bulunan Engelli, İndirimli (Sıfır) Bina Vergisi Oranından Yararlanabilir mi?

Engellinin indirimli emlak vergisi oranından yararlanabilmesi için herhangi bir gelirin bulunmaması şartı aranmamaktadır.

5. Engellinin İndirimli (Sıfır) Bina Vergisi Oranından Yararlanabilmesi İçin Engel Durumunun Belli Bir Oranın Üzerinde Olması Gerekli mi?

İndirimli (sıfır) bina vergisi oranından yararlanmak isteyen engellide, engel durumunun belli bir oranın üzerinde olması şartı aranmamaktadır.

6. Birden Fazla Meskene Sahip Olan Engelliler İçin Emlak Vergisi Uygulaması

- Birden fazla meskeni olanlar,
- Birden fazla meskende hisseye sahip olanlar,
- 200 m²'yi geçen tek konuta sahip olanlar,

İndirimli (sıfır) bina vergisi oranından yararlanamayacaklardır.

Ayrıca belirli zamanlarda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler içinde vergi oranında bir indirim uygulanmayacaktır.

İndirimli vergi oranından yararlanan mükelleflerin, gerekli şartlardan herhangi birini kaybetmeleri halinde, bu durumu mükellefiyetlerinin bulunduğu belediyeye bildirmeleri gerekmektedir.

Gerçek dışı beyanda bulunmak suretiyle Emlak Vergisi ödemeyen engelliler ile durumlarında meydana gelen değişikliği bildirmeyen engellilerden alınması gereken Emlak Vergisi, cezalı olarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

EK-1 DİLEKÇE (ÇALIŞAN KENDİSİ / BAKMAKLA YÜKÜMLÜ OLAN İÇİN)

1).....VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI / DEFTERDARLIK MAKAMINA

(Gelir Müdürlüğü)

2)..... VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE *

3)..... MAL MÜDÜRLÜĞÜ'NE *

.....'nda görev yapmaktayım. Bakmakla yükümlü bulunduğum .....rahatsızlığı/rahatsızlığım nedeniyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 3239 Sayılı Kanunla değişik 31. maddesinde öngörülen Engellilik indiriminden yararlanmak istiyorum.

Gereğini müsaadelerinize arz ederim.

...../...../.....

İmza

BASVURU YAPANIN

Adı ve Soyadı :.....

İkametgah Adresi :.....

.....

.....

Telefon Numarası :.....

Çalıştığı İşyerinin Adı ve Ünvanı :.....

İşyeri Adresi :.....

.....

Telefon Numarası :.....

EKLERİ:

1- ( ) 3 Adet Fotoğraf

2- ( ) Çalıştığı Yerden Çalıştığına Dair Yazı

3- ( ) İşçi ise Sigorta Giriş Bildirgesi veya Son Dört Aylık Bordro

4- ( ) Nüfus Cüzdanı Fotokopisi

5- ( ) Bakmakla Yükümlü Olduğunu Bildirir Yazı

6- ( ) Sağlık Karnesi Fotokopisi

7- ( ) .....gün ve .....sayılı .....Hastanesi'nden alınan Sağlık Kurulu Raporu Aslı

EK: 2 DİLEKÇE (İŞYERİ YAZISI)

1).....VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI / DEFTERDARLIK MAKAMINA *

(Gelir Müdürlüğü)

2)..... VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE *

3)..... MAL MÜDÜRLÜĞÜ'NE *

.....isimli personelimiz.....sigorta sicil numarası ile...../.../..... tarihinden itibaren işyerimizde çalışmaya başlamış olup halen görevine devam etmektedir.

Engellilik indiriminden faydalanması için gereğinin yapılmasını arz ederim.

ADRES:

Tarih.../.../2013

İşyeri yetkilisi

İmza Kaşe

EK-3 DİLEKÇE (SERBEST MESLEK ERBABI / BAKMAKLA YÜKÜMLÜ OLDUĞU İÇİN)

1).....VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI / DEFTERDARLIK MAKAMINA *

(Gelir Müdürlüğü)

2)..... VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE *

3)..... MAL MÜDÜRLÜĞÜ'NE *

İlimiz ..... Vergi Dairesinde ..... Vergi kimlik numarasında ..... faaliyetimden dolayı gerçek usulde vergilendirilen Engelli serbest meslek erbabıyım. Bakmakla yükümlü bulunduğum .....rahatsızlığı/rahatsızlığım nedeniyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 3239 Sayılı Kanunla değişik 31. ve 89. maddesinin birinci fıkrasının 3 numaralı bendinde öngörülen Engellilik indiriminden yararlanmak istiyorum.

Gereğini müsadelerinize arz ederim.

...../...../.....

İmza

BASVURU YAPANIN

Adı ve Soyadı : .....

İkametgah Adresi : .....

.....

.....

Telefon Numarası : .....

İşyerinin Adı ve Ünvanı : .....

İşyeri Adresi : .....

.....

Telefon Numarası : .....

EKLERİ:

1- (3) Adet Fotoğraf

2- ( ) Vergi Kimlik Numarasını Gösterir Belge

3- ( ) Nüfus Cüzdanı Fotokopisi

4- ( ) Bakmakla Yükümlü Olduğunu Bildirir Yazı

5- ( ) Sağlık Karnesi Fotokopisi

6- ( ) .....gün ve .....sayılı .....Hastanesi'nden alınan Sağlık Kurulu Raporu Aslı

EK-4 DİLEKÇE (BASİT USUL MÜKELLEF İÇİN)

1).....VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI / DEFTERDARLIK MAKAMINA *

(Gelir Müdürlüğü)

2)..... VERGİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ'NE *

3)..... MAL MÜDÜRLÜĞÜ'NE *

İlimiz ..... Vergi Dairesinde ..... Vergi kimlik numarasında
..... faaliyetimden dolayı basit usulde vergilendirilen Engelli mükellefim.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 3239 Sayılı Kanunla değişik 31. Maddesi ve 89.
Maddesinin birinci fıkrasının 3 numaralı bendinde öngörülen Engellilik indiriminden yararlanmak

Gereğini müsadelerinize arz ederim.

...../...../.....

İmza

BASVURU YAPANIN

Adı ve Soyadı :.....

İkametgah Adresi :.....

.....

.....

Telefon Numarası :.....

İşyerinin Adı ve Ünvanı :.....

İşyeri Adresi :.....

.....

Telefon Numarası :.....

EKLERİ:

1- (3) Adet Fotoğraf

2- ( ) Vergi Kimlik Numarasını Gösterir Belge

3- ( ) Nüfus Cüzdanı Fotokopisi

4- ( ) .....gün ve .....sayılı .....Hastanesi'nden alınan
Sağlık Kurulu Raporu Aslı

(* Engellilik indiriminden yararlanmak isteyen Engelliler gerekli belgelerle birlikte Vergi Dairesi Başkanlığı olan illerde ilgili Grup Müdürlüğüne, Vergi Dairesi Başkanlığı olmayan illerde ise Defterdarlıklara bağlı Gelir Müdürlüğüne, Bağımsız Vergi Dairesi bulunan ilçelerde Vergi Dairesi Müdürlüğüne, Vergi Dairesi bulunmayan ilçelerde ise Malmüdürlüklerine bir dilekçe ile başvuracaklardır. Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Konya, Kocaeli, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Samsun, Sakarya, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Zonguldak illerinde yaşıyorsanız bu dilekçeyi “Vergi Dairesi Başkanlığı Makamı”na; diğer illerde yaşıyorsanız “Defterdarlık Makamı”na yazmanız gerekmektedir.

EK-5**ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORU VERMEYE YETKİLİ SAĞLIK KURULUŞLARI**

(* Bu hastane listesi Sağlık Bakanlığının yetkisine bırakılmış olup, söz konusu liste ilgili Bakanlıkça güncellenebilir.

İLİ	KURUMU	HASTANE ADI
Adana	Sağlık Bakanlığı	Ceyhan Devlet Hastanesi
Adana	Sağlık Bakanlığı	Adana Devlet Hastanesi
Adana	Sağlık Bakanlığı	Adana Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Adana	Sağlık Bakanlığı	Adana Çukurova Dr.Aşkı Tüfekçi Devlet Hastanesi
Adana	Sağlık Bakanlığı	Kozan Devlet Hastanesi
Adana	Üniversite	Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Adana	Üniversite	Başkent Üniversitesi Dr.Turgut Noyan Araştırma ve Uygulama Merkezi
Adana	MSB	Adana Asker Hastanesi
Adıyaman	Sağlık Bakanlığı	Adıyaman Devlet Hastanesi
Adıyaman	Sağlık Bakanlığı	Besni Devlet Hastanesi
Adıyaman	Sağlık Bakanlığı	Adıyaman 82. Yıl Devlet Hastanesi
Adıyaman	Sağlık Bakanlığı	Kahta Devlet Hastanesi
Afyonkarahisar	Sağlık Bakanlığı	Afyonkarahisar Devlet Hastanesi
Afyonkarahisar	Sağlık Bakanlığı	Sandıklı Devlet Hastanesi
Afyonkarahisar	Üniversite	Afyon Kocatepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Ağrı	Sağlık Bakanlığı	Ağrı Devlet Hastanesi
Ağrı	Sağlık Bakanlığı	Doğubeyazıt Dr.Yaşar Eryılmaz Devlet Hastanesi
Ağrı	Sağlık Bakanlığı	Patnos Devlet Hastanesi
Ağrı	MSB	Ağrı Asker Hastanesi
Amasya	Sağlık Bakanlığı	Amasya Sabuncuoğlu Şerefeddin Devlet Hastanesi
Amasya	Sağlık Bakanlığı	Merzifon Devlet Hastanesi
Amasya	MSB	Merzifon Asker Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Ankara Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Dr. Sami.Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Dr. Abdurrahman Yurtaslan Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Gazi Mustafa Kemal Devlet Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Ankara Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hematoloji

		Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Çubuk Halil Şıvgın Devlet Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Sincan Dr. Nafiz Körez Devlet Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Etimesgut Prof Dr. Celal Ertuğ Devlet Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Elmadağ Dr.Hulusi Alataş Devlet Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Ankara Meslek Hastalıkları Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Beypazarı Devlet Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Yenimahalle Devlet Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Polatlı Duatepe Devlet Hastanesi
Ankara	Sağlık Bakanlığı	Kızılcahamam Devlet Hastanesi
Ankara	Üniversite	Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İbn-i Sina ve Dikimevi Hastanesi
Ankara	Üniversite	Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Ankara	Üniversite	Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Ankara	Üniversite	Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Dr.Rıdvan Ege Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi
Ankara	Üniversite	Fatih Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Ankara	Üniversite	Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Ankara	MSB	Gülhane Askeri Tıp Fakültesi Eğitim Hastanesi
Ankara	MSB	Ankara Asker Hastanesi
Ankara	MSB	Etimesgut Asker Hastanesi
Ankara	MSB	Beytepe Asker Hastanesi
Antalya	Sağlık Bakanlığı	Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Antalya	Sağlık Bakanlığı	Antalya Atatürk Devlet Hastanesi
Antalya	Sağlık Bakanlığı	Finike Devlet Hastanesi
Antalya	Sağlık Bakanlığı	Alanya Devlet Hastanesi
Antalya	Sağlık Bakanlığı	Kemer Devlet Hastanesi
Antalya	Sağlık Bakanlığı	Serik Devlet Hastanesi
Antalya	Sağlık Bakanlığı	Korkuteli Devlet Hastanesi
Antalya	Sağlık Bakanlığı	Kumluca Devlet Hastanesi
Antalya	Sağlık Bakanlığı	Manavgat Devlet Hastanesi
Antalya	Üniversite	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Antalya	Üniversite	Başkent Üniversitesi Alanya Uygulama ve Araştırma Merkezi
Artvin	Sağlık Bakanlığı	Artvin Devlet Hastanesi
Aydın	Sağlık Bakanlığı	Aydın Devlet Hastanesi
Aydın	Sağlık Bakanlığı	Aydın Atatürk Devlet Hastanesi
Aydın	Sağlık Bakanlığı	Nazilli Devlet Hastanesi
Aydın	Sağlık Bakanlığı	Kuşadası Devlet Hastanesi
Aydın	Sağlık Bakanlığı	Söke Fehime Faik Kocagöz Devlet Hastanesi
Aydın	Üniversite	Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Balıkesir	Sağlık Bakanlığı	Balıkesir Devlet Hastanesi
Balıkesir	Sağlık Bakanlığı	Balıkesir Atatürk Devlet Hastanesi
Balıkesir	Sağlık Bakanlığı	Burhaniye Devlet Hastanesi
Balıkesir	Sağlık Bakanlığı	Gönen Devlet Hastanesi
Balıkesir	Sağlık Bakanlığı	Edremit Devlet Hastanesi
Balıkesir	Sağlık Bakanlığı	Ayvalık Devlet Hastanesi

Balıkesir	Sağlık Bakanlığı	Bandırma Devlet Hastanesi
Balıkesir	MSB	Balıkesir Asker Hastanesi
Balıkesir	MSB	Edremit Asker Hastanesi
Bilecik	Sağlık Bakanlığı	Bilecik Devlet Hastanesi
Bilecik	Sağlık Bakanlığı	Bozüyük Devlet Hastanesi
Bingöl	Sağlık Bakanlığı	Bingöl Devlet Hastanesi
Bitlis	Sağlık Bakanlığı	Bitlis Devlet Hastanesi
Bitlis	Sağlık Bakanlığı	Tatvan Devlet Hastanesi
Bitlis	MSB	Tatvan Asker Hastanesi
Bolu	Sağlık Bakanlığı	Bolu İzzet Baysal Devlet Hastanesi
Bolu	Sağlık Bakanlığı	Bolu İzzet Baysal Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi
Bolu	Üniversite	Abant İzzet Baysal Üniversitesi İzzet Baysal Tıp Fakültesi Hastanesi
Burdur	Sağlık Bakanlığı	Burdur Devlet Hastanesi
Burdur	Sağlık Bakanlığı	Bucak Devlet Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Bursa Devlet Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Bursa Çekirge Devlet Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Bursa Dörtçelik Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Bursa Şevket Yılmaz Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Gemlik Muammer Ağım Devlet Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	İnegöl Devlet Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	İznik Devlet Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Karacabey Devlet Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Mustafa Kemalpaşa Devlet Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Orhangazi Devlet Hastanesi
Bursa	Sağlık Bakanlığı	Yenişehir Devlet Hastanesi
Bursa	Üniversite	Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Bursa	MSB	Bursa Asker Hastanesi
Çanakkale	Sağlık Bakanlığı	Çanakkale Devlet Hastanesi
Çanakkale	Sağlık Bakanlığı	Çan Devlet Hastanesi
Çanakkale	Sağlık Bakanlığı	Biga Devlet Hastanesi
Çanakkale	Üniversite	Onsekiz Mart Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi
Çanakkale	MSB	Çanakkale Asker Hastanesi
Çanakkale	MSB	Gelibolu Asker Hastanesi
Çankırı	Sağlık Bakanlığı	Çankırı Devlet Hastanesi
Çorum	Sağlık Bakanlığı	Çorum Devlet Hastanesi
Denizli	Sağlık Bakanlığı	Denizli Devlet Hastanesi
Denizli	Sağlık Bakanlığı	Denizli Servergazi Devlet Hastanesi
Denizli	Üniversite	Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Denizli	MSB	Denizli Asker Hastanesi
Diyarbakır	Sağlık Bakanlığı	Diyarbakır Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Diyarbakır	Sağlık Bakanlığı	Diyarbakır Çocuk Hastalıkları Hastanesi
Diyarbakır	Sağlık Bakanlığı	Ergani Devlet Hastanesi

Diyarbakır	Sağlık Bakanlığı	Bismil Devlet Hastanesi
Diyarbakır	Sağlık Bakanlığı	Silvan Dr. Yusuf Azizoglu Devlet Hastanesi
Diyarbakır	Üniversite	Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Diyarbakır	MSB	Diyarbakır Asker Hastanesi
Edirne	Sağlık Bakanlığı	Edirne Devlet Hastanesi
Edirne	Sağlık Bakanlığı	Keşan Devlet Hastanesi
Edirne	Üniversite	Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Elazığ	Sağlık Bakanlığı	Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Elazığ	Sağlık Bakanlığı	Elazığ Harput Devlet Hastanesi
Elazığ	Üniversite	Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Elazığ	MSB	Elazığ Asker Hastanesi
Erzincan	Sağlık Bakanlığı	Erzincan Devlet Hastanesi
Erzincan	MSB	Erzincan Asker Hastanesi
Erzurum	Sağlık Bakanlığı	Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Erzurum	Sağlık Bakanlığı	Erzurum Palandöken Devlet Hastanesi
Erzurum	Sağlık Bakanlığı	Oltu Devlet Hastanesi
Erzurum	Üniversite	Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Erzurum	MSB	Erzurum Mareşal Çakmak Hastanesi
Eskişehir	Sağlık Bakanlığı	Eskişehir Devlet Hastanesi
Eskişehir	Sağlık Bakanlığı	Eskişehir Yunus Emre Devlet Hastanesi
Eskişehir	Üniversite	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Eskişehir	MSB	Eskişehir Asker Hastanesi
Gaziantep	Sağlık Bakanlığı	Gaziantep Av.Cengiz Gökçek Devlet Hastanesi
Gaziantep	Sağlık Bakanlığı	Gaziantep 25 Aralık Devlet Hastanesi
Gaziantep	Üniversite	Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Gaziantep	Sağlık Bakanlığı	Nizip Devlet Hastanesi
Gaziantep	Sağlık Bakanlığı	Şehitkamil Devlet Hastanesi
Giresun	Sağlık Bakanlığı	Giresun Prof. Dr. A. İlhan Özdemir Devlet Hastanesi
Gümüşhane	Sağlık Bakanlığı	Gümüşhane Devlet Hastanesi
Hakkari	Sağlık Bakanlığı	Hakkari Devlet Hastanesi
Hakkari	Sağlık Bakanlığı	Yüksekova Devlet Hastanesi
Hatay	Sağlık Bakanlığı	Hatay Antakya Devlet Hastanesi
Hatay	Sağlık Bakanlığı	İskenderun Devlet Hastanesi
Hatay	Sağlık Bakanlığı	Dört Yol Devlet Hastanesi
Hatay	Sağlık Bakanlığı	Kırıkhan Devlet Hastanesi
Hatay	MSB	İskenderun Asker Hastanesi
Hatay	Üniversite	Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Isparta	Sağlık Bakanlığı	Isparta Devlet Hastanesi
Isparta	Sağlık Bakanlığı	Isparta Gülkent Devlet Hastanesi
Isparta	Sağlık Bakanlığı	Yalvaç Devlet Hastanesi
Isparta	Üniversite	Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Isparta	MSB	Isparta Asker Hastanesi
Mersin	Sağlık Bakanlığı	Mersin Devlet Hastanesi
Mersin	Sağlık Bakanlığı	Mersin Toros Devlet Hastanesi
Mersin	Sağlık Bakanlığı	Tarsus Devlet Hastanesi

Mersin	Sağlık Bakanlığı	Anamur Devlet Hastanesi
Mersin	Sağlık Bakanlığı	Erdemli Devlet Hastanesi
Mersin	Sağlık Bakanlığı	Silifke Devlet Hastanesi
Mersin	Üniversite	Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Arnavutköy Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Bakırköy Prof.Dr.Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Büyükçekmece Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Bakırköy Dr.Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Paşabahçe Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	İstanbul Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Esenyurt Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Silivri Prof.Dr. Necmi Ayanoğlu Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Başakşehir Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Kağıthane Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Eyüp Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Kartal Yavuz Selim Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Tuzla Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Şile Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	İstinye Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Pendik Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Sarıyer İsmail Akgün Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Prof.Dr.N.ReşatBelger Beyoğlu Göz Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Çatalca İlyas Çokay Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Bayrampaşa Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Lütfiye Nuri Burat Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Fatih Sultan Mehmet Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Tacirler Eğitim Vakfı Sultanbeyli Devlet Hastanesi
İstanbul	Sağlık Bakanlığı	Üsküdar Devlet Hastanesi

İstanbul	Vakıflar Genel Müdürlüğü	Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Hastanesi
İstanbul	Üniversite	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi
İstanbul	Üniversite	İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Hastanesi
İstanbul	Üniversite	Sağlık Bakanlığı - Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Üniversite	Maltepe Üniversitesi Marmara Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	MSB	Kasımpaşa Asker Hastanesi
İstanbul	MSB	Gülhane Askeri Tıp Akademisi Haydarpaşa Eğitim Hastanesi Komutanlığı
İstanbul	MSB	Gümüşsuyu Asker Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	İzmir Dr. Suat Seren Göğüs Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	İzmir Karşıyaka Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	İzmir Alsancak Nevvar Salih İşgören Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Aliağa Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Bayındır Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Bergama Dr. Faruk İlker Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Bornova Türkan Özlhan Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Buca Seyfi Demirsoy Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Çeşme Alper Çizgekanat Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Foça Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Menemen Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Ödemiş Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Seferihisar Nejat Hepkon Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Tire Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Torbali M. Enver Şenerdem Devlet Hastanesi
İzmir	Sağlık Bakanlığı	Urla Devlet Hastanesi
İzmir	Üniversite	Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
İzmir	Üniversite	Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
İzmir	MSB	Güzelyalı Asker Hastanesi
İzmir	MSB	İzmir Asker Hastanesi
Kars	Sağlık Bakanlığı	Kars Devlet Hastanesi
Kars	Üniversite	Kafkas Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Kars	MSB	Sarıkamış Asker Hastanesi
Kastamonu	Sağlık Bakanlığı	Kastamonu Dr. Münif İslamoğlu Devlet Hastanesi
Kastamonu	Sağlık Bakanlığı	Kastamonu Şerife Bacı Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi
Kayseri	Sağlık Bakanlığı	Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Kayseri	Sağlık Bakanlığı	Develi Hatice-Muammer Kocatürk Devlet Hastanesi

Kayseri	Üniversite	Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Kayseri	MSB	Kayseri Asker Hastanesi
Kırklareli	Sağlık Bakanlığı	Kırklareli Devlet Hastanesi
Kırklareli	Sağlık Bakanlığı	Lüleburgaz Devlet Hastanesi
Kırşehir	Sağlık Bakanlığı	Kırşehir Devlet Hastanesi
Kocaeli	Sağlık Bakanlığı	Kocaeli Devlet Hastanesi
Kocaeli	Sağlık Bakanlığı	Kocaeli İzmit Seka Devlet Hastanesi
Kocaeli	Sağlık Bakanlığı	Derince Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Kocaeli	Sağlık Bakanlığı	Gebze Fatih Devlet Hastanesi
Kocaeli	Sağlık Bakanlığı	Darıca Farabi Devlet Hastanesi
Kocaeli	Sağlık Bakanlığı	Gölcük Devlet Hastanesi
Kocaeli	Sağlık Bakanlığı	Kandıra Kazım Dinç Devlet Hastanesi
Kocaeli	Sağlık Bakanlığı	Karamürsel Devlet Hastanesi
Kocaeli	Üniversite	Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Kocaeli	MSB	Gölcük Asker Hastanesi
Kocaeli	MSB	Derince Asker Hastanesi
Konya	Sağlık Bakanlığı	Konya Numune Hastanesi
Konya	Sağlık Bakanlığı	Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Konya	Sağlık Bakanlığı	Akşehir Devlet Hastanesi
Konya	Sağlık Bakanlığı	Beyşehir Devlet Hastanesi
Konya	Sağlık Bakanlığı	Ereğli Devlet Hastanesi
Konya	Sağlık Bakanlığı	Beyhekim Devlet Hastanesi
Konya	Sağlık Bakanlığı	Seydişehir Devlet Hastanesi
Konya	Üniversite	Selçuk Üniversitesi Meram Tıp Fakültesi Hastanesi
Konya	Üniversite	Başkent Üniversitesi Konya Uygulama ve Araştırma Merkezi
Konya	MSB	Konya Asker Hastanesi
Kütahya	Sağlık Bakanlığı	Kütahya Evliya Çelebi Devlet Hastanesi
Kütahya	MSB	Kütahya Asker Hastanesi
Malatya	Sağlık Bakanlığı	Malatya Devlet Hastanesi
Malatya	Üniversite	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Malatya	MSB	Malatya Asker Hastanesi
Manisa	Sağlık Bakanlığı	Manisa Devlet Hastanesi
Manisa	Sağlık Bakanlığı	Manisa Merkezefendi Devlet Hastanesi
Manisa	Sağlık Bakanlığı	Akhisar Devlet Hastanesi
Manisa	Sağlık Bakanlığı	Salihli Devlet Hastanesi
Manisa	Sağlık Bakanlığı	Saruhanlı Devlet Hastanesi
Manisa	Sağlık Bakanlığı	Soma Devlet Hastanesi
Manisa	Sağlık Bakanlığı	Turgutlu Devlet Hastanesi
Manisa	Üniversite	Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Manisa	MSB	Manisa Asker Hastanesi
Kahramanmaraş	Sağlık Bakanlığı	Kahramanmaraş Devlet Hastanesi
Kahramanmaraş	Sağlık Bakanlığı	Kahramanmaraş Yenişehir Devlet Hastanesi
Kahramanmaraş	Sağlık Bakanlığı	Elbistan Devlet Hastanesi
Kahramanmaraş	Üniversite	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Mardin	Sağlık Bakanlığı	Mardin Devlet Hastanesi
Mardin	Sağlık Bakanlığı	Kızıltepe Devlet Hastanesi

Mardin	Sağlık Bakanlığı	Midyat Devlet Hastanesi
Mardin	Sağlık Bakanlığı	Nusaybin Devlet Hastanesi
Muğla	Sağlık Bakanlığı	Muğla Devlet Hastanesi
Muğla	Sağlık Bakanlığı	Bodrum Devlet Hastanesi
Muğla	Sağlık Bakanlığı	Fethiye Devlet Hastanesi
Muğla	Sağlık Bakanlığı	Marmaris Devlet Hastanesi
Muğla	Sağlık Bakanlığı	Milas 75. Yıl Devlet Hastanesi
Muğla	MSB	Aksaz Asker Hastanesi
Muş	Sağlık Bakanlığı	Muş Devlet Hastanesi
Nevşehir	Sağlık Bakanlığı	Nevşehir Dr. İ. Şevki Atasagun Devlet Hastanesi
Niğde	Sağlık Bakanlığı	Niğde Devlet Hastanesi
Ordu	Sağlık Bakanlığı	Ordu Devlet Hastanesi
Ordu	Sağlık Bakanlığı	Ordu Boztepe Devlet Hastanesi
Ordu	Sağlık Bakanlığı	Fatsa Devlet Hastanesi
Ordu	Sağlık Bakanlığı	Ünye Devlet Hastanesi
Rize	Sağlık Bakanlığı	Rize Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Rize	Sağlık Bakanlığı	Rize 82. Yıl Devlet Hastanesi
Sakarya	Sağlık Bakanlığı	Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Sakarya	Sağlık Bakanlığı	Sakarya Yenikent Devlet Hastanesi
Samsun	Sağlık Bakanlığı	Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Sakarya	Sağlık Bakanlığı	Toyotasa Acil Yardım Hastanesi
Samsun	Sağlık Bakanlığı	Bafra Nafiz Kurt Devlet Hastanesi
Samsun	Sağlık Bakanlığı	Çarşamba Devlet Hastanesi
Samsun	Sağlık Bakanlığı	Samsun Gazi Devlet Hastanesi
Samsun	Sağlık Bakanlığı	Vezirköprü Devlet Hastanesi
Samsun	Üniversite	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Samsun	MSB	Samsun Asker Hastanesi
Siirt	Sağlık Bakanlığı	Siirt Devlet Hastanesi
Sinop	Sağlık Bakanlığı	Sinop Atatürk Devlet Hastanesi
Sivas	Sağlık Bakanlığı	Sivas Numune Hastanesi
Sivas	Sağlık Bakanlığı	Sivas Devlet Hastanesi
Sivas	Üniversite	Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Sivas	MSB	Sivas Asker Hastanesi
Tekirdağ	Sağlık Bakanlığı	Tekirdağ Devlet Hastanesi
Tekirdağ	Sağlık Bakanlığı	Çerkezköy Devlet Hastanesi
Tekirdağ	Sağlık Bakanlığı	Çorlu Devlet Hastanesi
Tekirdağ	MSB	Çorlu Asker Hastanesi
Tokat	Sağlık Bakanlığı	Tokat Devlet Hastanesi
Tokat	Sağlık Bakanlığı	Erbaa Devlet Hastanesi
Tokat	Sağlık Bakanlığı	Niksar Devlet Hastanesi
Tokat	Sağlık Bakanlığı	Turhal Devlet Hastanesi
Tokat	Üniversite	Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Trabzon	Sağlık Bakanlığı	Trabzon Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Trabzon	Sağlık Bakanlığı	Trabzon Fatih Devlet Hastanesi
Trabzon	Sağlık Bakanlığı	Of Devlet Hastanesi
Trabzon	Sağlık Bakanlığı	Vakfıkebir Devlet Hastanesi
Trabzon	Üniversite	Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi

		Hastanesi
Tunceli	Sağlık Bakanlığı	Tunceli Devlet Hastanesi
Şanlıurfa	Sağlık Bakanlığı	Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Şanlıurfa	Sağlık Bakanlığı	Şanlıurfa Balıklıgöl Devlet Hastanesi
Şanlıurfa	Sağlık Bakanlığı	Siverek Devlet Hastanesi
Şanlıurfa	Sağlık Bakanlığı	Viranşehir Devlet Hastanesi
Şanlıurfa	Üniversite	Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Uşak	Sağlık Bakanlığı	Uşak Devlet Hastanesi
Van	Sağlık Bakanlığı	Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Van	Sağlık Bakanlığı	Van İpekyolu Devlet Hastanesi
Van	Sağlık Bakanlığı	Erciş Devlet Hastanesi
Van	Üniversite	Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Van	MSB	Van Asker Hastanesi
Yozgat	Sağlık Bakanlığı	Yozgat Devlet Hastanesi
Yozgat	Sağlık Bakanlığı	Sorgun Devlet Hastanesi
Zonguldak	Sağlık Bakanlığı	Zonguldak Atatürk Devlet Hastanesi
Zonguldak	Sağlık Bakanlığı	Karadeniz Ereğli Devlet Hastanesi
Zonguldak	Sağlık Bakanlığı	Çaycuma Devlet Hastanesi
Zonguldak	Üniversite	Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi
Aksaray	Sağlık Bakanlığı	Aksaray Devlet Hastanesi
Bayburt	Sağlık Bakanlığı	Bayburt Devlet Hastanesi
Karaman	Sağlık Bakanlığı	Karaman Devlet Hastanesi
Kırıkkale	Sağlık Bakanlığı	Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesi
Kırıkkale	Sağlık Bakanlığı	Kırıkkale Hacı Hidayet Doğruer Devlet Hastanesi
Kırıkkale	Üniversite	Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Süleyman Demirel Araştırma ve Uygulama Hastanesi
Batman	Sağlık Bakanlığı	Batman Bölge Devlet Hastanesi
Şırnak	Sağlık Bakanlığı	Şırnak Devlet Hastanesi
Şırnak	Sağlık Bakanlığı	Cizre Dr.SelahattinCizrelioğlu Devlet Hastanesi
Bartın	Sağlık Bakanlığı	Bartın Devlet Hastanesi
Ardahan	Sağlık Bakanlığı	Ardahan Devlet Hastanesi
Ardahan	MSB	Ardahan Asker Hastanesi
Iğdır	Sağlık Bakanlığı	Iğdır Devlet Hastanesi
Yalova	Sağlık Bakanlığı	Yalova Devlet Hastanesi
Karabük	Sağlık Bakanlığı	Karabük Devlet Hastanesi
Karabük	Sağlık Bakanlığı	Karabük Şirinevler Devlet Hastanesi
Karabük	Sağlık Bakanlığı	Safranbolu Devlet Hastanesi
Kilis	Sağlık Bakanlığı	Kilis Devlet Hastanesi
Osmaniye	Sağlık Bakanlığı	Osmaniye Devlet Hastanesi
Osmaniye	Sağlık Bakanlığı	Düziçi Devlet Hastanesi
Osmaniye	Sağlık Bakanlığı	Kadirli Devlet Hastanesi
Düzce	Sağlık Bakanlığı	Düzce Atatürk Devlet Hastanesi
Düzce	Üniversite	Düzce Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

EK -6**ENGELLİ SAĞLIK KURULU RAPORLARI HAKEM HASTANE LİSTESİ**

İLİ	HASTANE
Adana	Adana Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Afyon	AfyonkarahisarDevletHastanesi
Ankara	Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Dr . Sami Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Ankara Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Ankara	Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Antalya	Antalya EğitimveAraştırmaHastanesi
Aydın	AydınDevletHastanesi
Balıkesir	BalıkesirDevletHastanesi
Bursa	Bursa DevletHastanesi
Çanakkale	ÇanakkaleDevletHastanesi
Denizli	DenizliDevletHastanesi
Diyarbakır	Diyarbakır EğitimveAraştırmaHastanesi
Elazığ	Elazığ Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Erzurum	Erzurum BölgeEğitimveAraştırmaHastanesi
Gaziantep	Gaziantep Av.Cengiz Gökçek Devlet Hastanesi
İstanbul	Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Bakırköy Prof.Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Göztepe Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İstanbul	Okmeydanı Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İzmir	İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İzmir	Dr.Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İzmir	İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi
İzmir	İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Kahramanmaraş	Kahramanmaraş Devlet Hastanesi
Kayseri	Kayseri Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Konya	Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Malatya	Malatya Devlet Hastanesi
Sakarya	Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Samsun	Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Sivas	Sivas Numune Hastanesi
Şanlıurfa	Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Trabzon	Trabzon Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Van	Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Zonguldak	Zonguldak Atatürk Devlet Hastanesi

EK - 7

**ÜÇÜNCÜ DERECEYE KADAR KAN HISIMLARI ve
SIHRİ (KAYIN) HISIMLAR**

KAN HISIMLARI	SIHRİ (KAYIN) HISIMLAR
Birinci Derecede Kan Hısımları	Birinci Derecede Sıhri (Kayın) Hısımlar
Kişinin; - Çocukları, - Annesi, - Babası.	Kişinin; - Eşinin Annesi, - Eşinin Babası.
İkinci Derecede Kan Hısımları	İkinci Derecede Sıhri (Kayın) Hısımlar
Kişinin; - Kardeşleri, - Torunları, - Büyük annesi, - Büyük babası.	Kişinin; - Eşinin kardeşleri (kayın, baldız, görümce), - Eşinin büyük annesi, - Eşinin büyük babası.
Üçüncü Derecede Kan Hısımları	Üçüncü Derecede Sıhri (Kayın) Hısımlar
Kişinin; - Kardeşinin çocukları (yeğenleri), - Dayısı, - Amcası, - Halası, - Teyzesi.	Kişinin; - Eşinin kardeş çocukları (kayın, baldız ve görümce çocukları), - Eşinin dayısı, - Eşinin amcası, - Eşinin halası, - Eşinin teyzesi.
NOT: Evlatlık, öz çocukla aynı hükümlere tabidir.	

EK -8

(II) SAYILI LİSTE		
G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)
8701.20	Yarı römorkler için çekiciler	4
87.02	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) motorlu taşıtlar	
	Otobüs	1
	Midibüs	4
	Minibüs	9
87.03	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steysin vagonlar ve yarış arabaları dahil) [Yalnız binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları vb., (Para arabaları dahil), motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar.] [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar, özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar, diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar) hariç]	
	-Yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi (Yolcu taşıma kapasitesi sürücü dâhil toplam yolcu sayısının 70 kilogramla çarpılması suretiyle hesaplanır. Bu hesaplamada koltuk olmasa dahi, koltuk montajı için bulunan sabit tertibatlar da koltuk olarak dikkate alınır) istiap haddinin (bir aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dâhil toplam yük ağırlığı) % 50'sinin altında olan motorlu araçlardan (bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, binek otomobilleri, steysin vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç)	
	İstiap haddi 850 kilogramı geçmeyip motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ün altında olanlar	15
	İstiap haddi 850 kilogramı geçip motor silindir hacmi 2800 cm ³ 'ün altında olanlar	15
	Sadece elektrik motorlu olanlar	10
	- Sürücü dahil 9 kişilik oturma yeri olanlardan Motor silindir hacmi 3200 cm ³ 'ü geçmeyenler	15
	Sadece elektrik motorlu olanlar	10
	-Diğerleri	
	Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçmeyenler	40
	Motor silindir hacmi 1600 cm ³ 'ü geçen fakat 2000 cm ³ 'ü geçmeyenler	80

	Motor silindir hacmi 2000 cm ³ 'ü geçenler	130
	Sadece elektrik motorlu olanlar	
	Motor gücü 85 kW 'ı geçmeyenler	3
	Motor gücü 85 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler	7
	Motor gücü 120 kW'ı geçenler	15
8703.10.11.00.0	Özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar	6,7
8703.10.18.00.0	Diğerleri (Golf arabaları vb. taşıtlar)	6,7
87.04	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar (Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar)	
	- Azami yüklü kütlesi 4700 kilogramı geçmeyip sürücü sırasından başka oturma yeri veya sürücü sırası dışında yanda pencereleri olanlar (kapalı kasalı olmayanlardan motor silindir hacmi 3200 cm ³ 'ü geçmeyenler hariç);	
	Motor silindir hacmi 3000 cm ³ 'ü geçmeyenler	10
	Motor silindir hacmi 3000 cm ³ 'ü geçen fakat 4000 cm ³ 'ü geçmeyenler	52
	Motor silindir hacmi 4000 cm ³ 'ü geçenler	75
	Sadece elektrik motorlu olanlar	
	Motor gücü 85 kW 'ı geçmeyenler	10
	Motor gücü 85 kW'ı geçen fakat 120 kW'ı geçmeyenler	52
	Motor gücü 120 kW'ı geçenler	75
	- Kapalı kasalı olup istiap haddi 620 kilogramın altında olanlar Sadece elektrik motorlu olanlar	10
	Diğerleri	10
	- Diğerleri Sadece elektrik motorlu olanlar	4
	Diğerleri	4
87.05	Özel amaçlı motorlu taşıtlar (insan veya eşya taşımak üzere özel olarak yapılmış olanlar hariç) (Örneğin; kurtarıcılar, vinçli taşıtlar, itfaiye taşıtları, beton karıştırıcı ile mücehhez taşıtlar, yol süpürmeye mahsus arabalar, tohum, gübre, zift, su ve benzerlerini püskürten arabalar, seyyar atölyeler, seyyar radyoloji üniteleri) [(Yalnız kayıt ve tescile tabi olanlar) (İtfaiye taşıtları hariç)]	4
87.09	Fabrika, antrepo, liman veya hava limanlarında kısa mesafelerde eşya taşımaya mahsus, kaldırma tertibatı ile donatılmamış kendinden hareketli yük arabaları; demiryolu istasyon platformlarında kullanılan türde çekiciler; bu	4

	taşıtların aksam ve parçaları	
87.11	Motosikletler (mopedlerdahil) ve bir yardımcı motoru bulunan tekerlekli taşıtlar (sepetli olsun olmasın); sepetler (sepetler hariç) (Sadece elektrik motorlu olanlar hariç)	
	Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçmeyenler	8
	Motor silindir hacmi 250 cm ³ 'ü geçenler	37
8711.90.00.00.0	Diğerleri (Sadece elektrik motorlu olanlar) Motor gücü 20 kW'ı geçmeyenler Motor gücü 20 kW'ı geçenler	3 37
88.02	Diğer hava taşıtları (helikopterler, uçaklar gibi); uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları [(Yalnız helikopterler ve uçaklar) (Askeri, zirai, yangınla mücadelede kullanılan özel yapıdaki helikopterler ve uçaklar hariç)]	0,5
8901.10.10.00.1	18 Gros tonilatoyu geçmeyen gezinti gemileri (Denizde seyretmeye mahsus olanlar)	6,7
8901.10.90.00.1	Yolcu ve gezinti gemileri (Denizde seyretmeye mahsus olmayanlar)	6,7
89.03	Yatlar ve diğer eğlence ve spor tekneleri; kürekli kayıklar ve kanolar (Şişirilebilir olanlar, birim ağırlığı 100 kg.ı geçmeyenler, kürekli kayıklar ve kanolar hariç)	8

NOT :	Bu listedeki malların aksam ve parçaları kapsama dahil değildir.
--------------	---

EK – 9

**TEK MESKENİ OLAN (İNTİFA HAKKINA SAHİP OLANLAR DÂHİL)
ENGELLİLERE AİT İNDİRİMLİ BİNA VERGİSİ BİLDİRİM FORMU**

Tarih: ..../...../.....

.....**BELEDİYE BAŞKANLIĞINA**

Emlâk Vergisi Kanununun 8 inci maddesi uyarınca aşağıda vasıfları açıklanan meskenime indirimli bina vergisi oranı uygulanmasını talep ediyorum.

Türkiye sınırları içinde hisseli veya tam mülkiyet kapsamında brüt yüzölçümü 200 m²'yi geçmeyen tek meskenim dışında başka meskenim bulunmamakta olup bu mesken muayyen zamanlarda dinlenme amacıyla değil, daimi olarak kullanılmaktadır.

Bu bilgilerin doğruluğunu kabul eder, gereğini arz ederim.

ADRES:

MÜKELLEF

Adı ve Soyadı

(İmza)

GAYRİMENKULÜN:

Bina Vergisi Sicil No : .....

Belediyenin Adı : .....

Mahallesi : .....

Cadde ve Sokağı : .....

Kapı ve Daire No : .....

Pafta No : .....

Ada No : .....

Parsel No : .....

EK - Engelli kimlik kartı fotokopisi veya sağlık kurulu raporu fotokopisi.

EK - 10**MALÛL VE ENGELLİLER ADINA KAYIT VE TESCİLLİ TAŞITLARDA
MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ İSTİSNASI BİLDİRİM FORMU****A – MALÛL VE ENGELLİLERE AİT BİLGİLER**

T.C. KİMLİK NUMARASI

ADI-SOYADI

İKAMETGÂH ADRESİ

B – TAŞITA AİT BİLGİLER

TESCİL TARİHİ

PLAKA NUMARASI

MARKASI

MODELİ

CİNSİ

TİPİ

SİLİNDİR HACMİ (CM³)

MOTOR NUMARASI

ŞASI NUMARASI

C – SAĞLIK KURULU RAPORU İLE İLGİLİ BİLGİLER Sağlık Kurulu Raporunu Veren
Hastane

Sağlık Kurulu Rapor Tarihi

Sağlık Kurulu Rapor Numarası

Engellilik Derecesi

D – DİĞER BİLGİLER Taşıt ilk iktisabında Özel Tüketim
Vergisinden istisna ise belirtilir.Bildirimi Teslim Alan
Adı-Soyadı
İmza
MühürBildirimi Düzenleyen
Adı-Soyadı
İmza